

glasilo občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

ŠTEVILKA 2 – LETO 7

FEBRUAR 1979

UREDNIKOV STOLPEC

Dne, 10. februarja 1979 je umrl EDVARD KARDELJ

član predsedstva SFRJ in
član predsedstva CK ZKJ

Misli revolucionarja Edvarda Kardelja, velikana in ustvarjalca socialističnega samoupravnega sistema, znanstvenika marksistične misli in borca za napredek in srečo delovnih ljudi, bodo večno živele z nami in nas bodo vodile v našem nadaljnjem ustvarjanju. *Slava tovarišu Edvardu Kardelju*

POSVET PREDSEDNIKOV OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA

DOGOVOR ZA AKCIJO

23. januarja je občinski svet Zveze sindikatov organiziral za predsednike osnovnih organizacij celodnevni posvet o nalogah sindikatov v prvem polletju letošnjega leta. Dogovor je teklen o gospodarjenju v OZD v preteklem letu in planiranju poslovne aktivnosti v letošnjem, o uresničevanju zakona o združenem delu, o oblikah in metodah delovanja osnovne organizacije in občinskega sveta zveze sindikatov ter o prizadevanjih sindikatov za izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev.

Kako delavcem na razumljiv način prikazati zaključni račun za 1978. leto, je bila prva tema razgovora, ki jo moramo sindikati uresničiti že v februarju mesecu. Pri tem ne gre za to, da bi razpravljali le o knjigovodskih številkah iz zaključne bilance, temveč za analizo objektivnih in subjektivnih vzrokov, ki so nas spremljali pri gospodarjenju v preteklem letu. Skozi organizirane razprave je potrebno delavca za strojem, pisalno mizo, učitelja pred šolsko tablo, skratka slehernega, zainteresirati, da bo ugotovil, ali je storil vse na svojem delovnem mestu, da bi TOZD dosegla čim večji dohodek, od višine katerega je odvisen tudi njegov večji ali manjši osebni dohodek. Res, da za nazaj ni mogoče ničesar popraviti, napak pa ne kaže vleči naprej. Če bomo v razpravah to dosegli, bo akcija upravičila svoj namen. Skupen dogovor vseh sodelujočih v razpravi je bil, da je potrebno na enak način vse leto preverjati uresničevanje planskih ciljev, ki smo jih sprejeli za letošnje leto.

11. decembra je potekel rok za vsebinsko uveljavitev določil zakona o združenem delu. V prvi fazi sindikalne aktivnosti bomo preverili, ali smo v eni TOZD sprejeli samoupravne akte, ki so po zakonu obvezni, v mesecu marcu in aprilu pa ugotovili, v kakšni meri se je v vsebinskem smislu spremenil položaj delavca v TOZD, SIS in krajevni skupnosti. V aktih so novi odnosi uveljavljeni, če pa jih v resnici izvajamo, bo pokazala analiza samoupravnih razmer. Veliko je bilo govora tudi o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke. Republiški svet je pripravil osnutek stališč do nagajevanja po rezultatih dela. Skozi razprave v osnovnih organizacijah je potrebno preveriti ali so stališča resnično takšna, da bodo delavcem v TOZD v pomoč pri dograjevanju

samoupravnih aktov, ki urejajo področje nagajevanja po delu. Tudi te razprave bo potrebno izpeljati najkasneje do sredine aprila, je bil skupen dogovor na posvetu.

V občini so člani sindikata organizirani v 43 osnovnih organizacijah zveze sindikatov. V dokumentih 9. kongresa je postavljena zahteva, da je potrebno okrepiti mesto in vlogo osnovne in občinske organizacije. Sindikalni aktivisti morajo delovati, da bo sleherni član vplival na program dela sindikatov, da bo preko osnovne organizacije izražal svoje interese in preko nje tudi razreševal probleme na delovnem mestu in krajevni skupnosti. Predvsem v večjih organizacijah je potrebno ustanoviti več sindikalnih skupin, ki so v nekaterih kolektivih že postale nepogrešljiva oblika množičnega delovanja sindikata med članstvom. Člani občinskega sveta se bodo morali, bolj kot doslej povezovati z osnovnimi organizacijami, ker bo le tako mogoče tudi na občinskem nivoju sprejemati dogovore, ki so izraz zahtev članstva. V kratkem bomo pristopili tudi k formiranju koordinacijskih odborov sindikata v krajevnih skupnostih, najprej tam, kjer je slabša povezava OZD z organi krajevnih skupnosti.

Ceprav se kažejo težave pri zagotavljanju sredstev za stanovanjsko gradnjo iz čiste ga dohodka, je bila podprta zahteva, da je potrebno v občini tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju zgraditi najmanj toliko stanovanj, kot jih bomo do 1981. leta. Veliko družin še vedno živi v neprimernih stanovanjih, kakšne so dejanske potrebe bomo že v tem polletju ugotovili z anketami v delovnih kolektivih, ki bodo tudi osnova za sestavo planov v TOZD in občinskem merilu. V razpravah so predsedniki spregovorili tudi o odnosih na področju zdravstvenega varstva, kulture in množične telesno kulturne aktivnosti. Skupen zaključek je bil, da je posvet dosegel svoj namen in da je potrebno pred pomembnejšimi akcijami tudi v bodoče organizirati podobne posvete, v vseh osnovnih organizacijah pa takoj sprejeti delovne načrte, ki bodo zajeli vsa področja, o katerih je bilo govora na posvetu, in tudi tista, ki nam jih narekujejo sklepi sindikalnih kongresov.

LOJZE KOTAR

Otroci — naše bogastvo

Letošnje leto je generalna skupščina OZN proglasila za mednarodno leto otrok. Nedvomno je OZN sprejela takšno resolucijo na podlagi zelo tehtnih predlogov svojega ekonomsko-socialnega sveta, ki je ugotovil, da kljub deklaraciji o pravicah otroka, ki jo je generalna skupščina Združenih narodov razglasila leta 1959, otroci v svetu še vedno niso deležni osnovnih pravic in svoboščin, ki bi jih morali uživati.

Žalostna je ugotovitev, da za dve tretjini otrok v svetu še vedno ni dovolj preskrbljeno, njihovih osnovnih in razvojnih potreb pa ne morejo zadovoljiti niti njihovi starši, niti njihove družbene skupnosti, saj jih razdelitev sveta še vedno loči z globokimi prepadi silno različne ekonomske razvitenosti.

Življenje krojimo odrasli, otroci pa so od tega odvisni. Samo manjši del otrok na zemlji pa uživa srečno otroštvo, večji del so žrtve neuspehov okolij človeške družbe in žrtve neuspehov posameznikov, ki otroke potiskajo zaradi tega v revščino in zaostalost. Ali bodo generacije otrok, ki odrasčajo brez vzgoje, ob zanemarjanju njihovih temeljnih potreb, lahko nosilci napredka v svetu, mednarodne varnosti in miru? Gotovo da ne. Ob zanemarjanju otrokovih potreb se nehote ustvarjajo možnosti za nestabilne družbe, v katerih so ljudje pripravljeni na nasilje. Lačni, slabo vzgojeni in neizobraženi ljudje nikoli ne morejo biti nosilci napredka.

V naši socialistični družbi smo v hotenju, da bi bilo vsakemu rodu boljše in lepše, dosegli lepe uspehe. Vsa ta naša hotenja izvirajo že iz narodnoosvobodilnega boja in so tudi danes ena izmed temeljnih ciljev naših usmeritev. Seveda pa nam mednarodno leto otrok omogoča, da še več storimo pri družbeni skrbi za otroka v vseh okoljih. Gre za kompleksno obravnavo in akcijo družbene skrbi za otroka. Gre tudi za nove pobude, kvaliteto pogledov, pristopov in pogojev za celovito družbeno skrb za otroka. Pri tem bodo imeli pglavitno vlogo starši, šole, delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in OZD ter samoupravnih interesnih skupnostih, kjer se dogovarjamo, načrtujemo in odločamo tudi o skrbi za otroka. Gre skratka za to, da je potrebno za vse otroke izpeljati odgovarjajoč enoten minimum kompleksne družbene skrbi in odpraviti vse tiste pomanjkljivosti, ki še zaviralno vplivajo na oblikovanje celovite socialistične osebnosti človeka.

V Socialistični zvezi bomo mednarodno leto otrok uresničevali s Titovim sporočilom — otroci so naše največje bogastvo.

SAMOUUPRAVLJANJE V KRAJEVNI SKUPNOSTI

V prejšnji številki našega Glasila smo opredelili krajevno skupnost kot temeljno samoupravno interesno skupnost, v kateri delovni ljudje in občani neposredno upravljajo in odločajo ter tako uresničujejo svoje in skupne interese in potrebe. Ti odnosi so opredeljeni v Ustavi SRS v členih 72, 73 in 140 kot neodtujljive pravice delovnih ljudi in občanov.

V današnji številki našega lista pa bomo obravnavali:

TEMELJNE PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV TER NAČIN URESNIČEVANJA SKUPNIH INTERESOV IN POTREB V KRAJEVNI SKUPNOSTI

V statutu krajevne skupnosti je posebej poudarjeno, da delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti NEPOSREDNO odločajo o uresničevanju svojih in skupnih interesov in opravljanju nalog ter solidarnostnem zadovoljevanju skupnih potreb na naslednjih področjih:

- v medsebojnih odnosih v krajevni skupnosti,
- z gospodarjenjem s prostorom, urbanističnim programiranjem, urejanju naselij in drugega prostora,
- upravljanjem stanovanj,
- na področjih otroškega varstva, zdravstvenega varstva, socialnega skrbstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture in rekreacije,
- skrbijo za varstvo okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov,
- delujejo na področjih komunalnih in drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje človekovih potreb ter potreb družin in gospodinjstev,
- skrbijo za varstvo interesov potrošnikov in uporabnikov dobrin in uslug
- organizirajo in skrbijo za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito
- se zavzemajo za čimboljše javno obveščanje delovnih ljudi in občanov
- upravljajo stvari v družbeni lastnini,
- urejajo odnose na drugih področjih skupnega življenja in dela
- sprejemajo programe razvoja krajevne skupnosti, s katerimi določajo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za opravljanje posameznih skupnih nalog.

V posebnem poglavju statuta krajevne skupnosti v členih od 8 do 17 so te naloge, navedene v prejšnjem odstavku, podrobno opredeljene za posamezna področja. Pri samem praktičnem delu in reševanju teh nalog se bomo gotovo lahko podrobno seznanili z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki jih imamo v krajevni skupnosti. Odgovoriti pa smo dolžni:

KAKO URESNIČUJEMO SKUPNE POTREBE IN POTREBE V KRAJEVNI SKUPNOSTI?

- Svoje skupne potrebe in interese v krajevni skupnosti uresničujemo:
- na svojih zborih delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti in njenih delih v soseskah KS,
 - v Krajevni organizaciji SZDL in v drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah oz. društvih,
 - v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev,
 - na zborih stanovalcev in drugih interesnih zbora ter v hišnih svetih,
 - z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
 - v skupščini krajevne skupnosti in prek delegatov z organizacijami združenega dela,
 - v samoupravnih interesnih skupnostih posebnega družbenega pomena na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, socialnega skrbstva in socialnega varstva, telesne kulture in v drugih interesnih skupnostih,
 - s sodelovanjem z drugimi krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi organizacijami in skupnostmi,
 - po svojih delegatih v občinski skupščini ter skupščinami širših družbeno političnih skupnosti, ki so zainteresirane za sodelovanje in so tudi dolžne sodelovati pri zadovoljevanju teh potreb in interesov ter pri opravljanju teh nalog.

Poudariti pa je potrebno, da lahko izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov prepuščajo delovni ljudje in občani vendarle, če se tako odločijo, samoupravnim organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

V naslednji številki bomo obravnavali ORGANIZACIJO, NALOGE IN NAČIN DELA ORGANOV KRAJEVNE SKUPNOSTI, oziroma oblike samoupravljanja delovnih ljudi in občanov.

Pregledna karta občine Litija

Geodetska uprava Litija je v sodelovanju z Geodetskim zavodom SRS pripravila in izdelala pregledno karto občine v merilu 1:50.000. Ta karta je prvi poizkus predstavitve sklenjene gospodarsko-politične enote – občine – na enem kosu papirja v takem merilu.

Potrebe po karti so se porodile pri uporabnikih, kar potrjuje, da je izdelava upravičena. Lahko trdimo, da je karta eden od temeljnih pripomočkov pri sodobnem prostorskem urejanju in informiranju v zvezi s tem. Podajanje informacij v grafičnih oblikah na kartah dobiva tudi v naši samoupravni praksi vedno večji pomen in dobiva prednost pred drugimi načini informiranja. Teh prednosti se v občini tudi zavedamo, zato nam taka karta postaja potreba, saj edino na njej dobimo med drugim podatke kot so:

- splošni pregled nad ozemljem, obdanim z občinsko mejo
- pregled nad komunikacijskimi razmerami
- pregled nad naselji
- pregled nad velikostjo naselij, tako prostorsko kot številčno
- pregled nad teritorialno razdelitvijo znotraj občine
- pregled nad splošnim fizičnim prikazom pokrajine itd.

Karta s tako splošno vsebino je tudi idealna osnova za prikazovanje kakršnihkoli tematik. Vemo, da se koristno uporablja pri izdelavi koncepta splošne ljudske obrambe, uporabna je za prikazovanje namembnosti zemljišč, je lahko nosilec informacij o komunalni opremljenosti in tako dalje. S takim vsebinskim konceptom je karta dostopna širši javnosti, kar je posebej pomembno, saj jo lahko uporabljajo tudi v šolah. Pri vzgajanju mladega rodu igra dvojno vlogo. Prvič daje popoln pregled nad občinskim prostorom z vsem naravnim in umetnim inventarjem, in drugič, vzgaja mladega občana v rabi karte, saj večkrat ugotavljamo, da je „čitanje“ kart še zelo šibko. Ta karta je lahko v celoti ali z izvlečki vedno na voljo kot priloga najrazličnejšim publikacijam, ki kakorkoli obravnavajo prostor. In ne nazadnje, ta karta daje odlične možnosti pri zasnovah planerskega

atlasa s številnimi tematskimi prikazi za potrebe občine.

Kaj smo torej hoteli?

Zeleli smo pripraviti tako karto, s katero bi naš mladi občan, šolar, spoznaval občino, referent v občinski upravi lažje organiziral prihodnje volitve, statistik pa na njej prikazoval razne podatke in ne nazadnje, da si lahko kdor koli, ki to želi, poišče svoj kotiček, katerega nam nudi naravna danost v naši občini, ki je tako lepa – mi pa se tega komajda zavedamo.

Karta je tiskana v več tisoč izvodih in se lahko dobi pri Geodetski upravi Litija.

Pa še nekaj! Zavedamo se, da so pri izdelavi lahko nastale tudi neljube napake in pomanjkljivosti, katere pa bomo v ponatisu popravili, zato je vsako dobronamerno sporočilo zaželeno. Ocenimo karte, njeno vsebino in estetiko ter druge komponente pa prepuščamo strokovnjakom. V. B.

SPREMENBA PO 162. LETIH

Občinska skupščina Litija je 28. decembra lani sprejela odlok o območjih in imenih katastrskih občin v naši občini. Zanimivo pri tem pa je, da so dosedanje meje katastrskih občin veljale kar 162 let, torej od leta 1817, ko je avstrijski cesar Franc I. izdal poseben patent (sedanji zakon) o pričetku izmere slovenskega ozemlja.

–T–

CIVILNA ZAŠČITA – se zavedamo pomena?

Civilna zaščita je neločljiv del ljudske obrambe in družbene samozaščite, ki obsega ukrepe in vse človeške ter materialne zmogljivosti, usmerjene za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin tako v vojni kot tudi ob elementarnih in drugih hudih nesrečah.

Dejstvo je, da vsaka nova vojna terja vse več življenj in posledic med civilnim prebivalstvom. Vzrok za to je, ker so se v sodobnih vojnah prenesla vojna razdejavanja s fronte v zaledje. To nas obvezuje, da posebno skrb posvetimo razvoju civilne zaščite, ki ji moramo dati ustrezno družbenopolitično podporo.

Za učinkovito civilno zaščito moramo biti zainteresirani vsi delovni ljudje in občani, saj je namenjena za zaščito in reševanje lastnih življenj in življenj svojih najbližjih. Le kdo naj bo bolj zainteresiran za organiziranje in usposobljeno civilno zaščito, kot stanovalci v hišah in blokih, ulicah in vaseh, delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in skupnostih. Saj gre pri tem za zaščito in reševanje naših hiš, naših družin in

naših tovarn, v katerih delamo in upravljamo.

Da bi civilna zaščita lahko opravljala obsežne in raznovrstne naloge, je z zakonom o ljudski obrambi določeno, da je treba civilno zaščito organizirati povsod tam, kjer delovni ljudje in občani živijo in delajo.

Učinkovito zaščito ljudi in materialnih dobrin pred vsemi vrstami nevarnosti zagotavlja celovit sistem civilne zaščite, ki mora temeljiti na ocenah vseh vrst ogroženosti – v vojni, potresi, poplave, neurja, požari itd.

Celovit sistem organizacije civilne zaščite vsebuje naslednje elemente:

- SAMOZAŠČITA,
- UKREPI CZ,
- ENOTE CZ in
- ŠTABI CZ.

V tem prispevku želimo pojasniti, kaj je samozaščita.

Samozaščita je osnovni element civilne zaščite in najširša oblika priprave ter organiziranja delovnih ljudi in občanov za neposredno osebno in kolektivno zaščito. Obsega ukrepe in po-

stopke ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v izrednih razmerah za neposredno osebno zaščito, prvo pomoč in za vzajemno kolektivno zaščito ter za reševanje ogroženih ljudi in imetja v družini, stavbi, krajevni skupnosti, v TOZD in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Gre za to, ko se nekdo znajde v nevarnosti ali ko je poškodovan, ranjen, bolan in podobno, skratka, ko je nekdo prizadet in onesposobljen, ali mu preti nevarnost, da mu pomagamo. Zato se moramo usposabljanje, da bomo znali pomagati v primeru potrebe sami sebi, svojem v družini, sosedom, pa tudi neznancu na cesti ali kjerkoli že. Moramo se tudi opremiti z najnujnejšimi sredstvi za osebno in kolektivno zaščito. Vse to pa mora biti ne samo obveznost, temveč zlasti odraz zavesti in osebne angažiranosti. In na kraju vprašanje, ali smo ob zadnjih poplavih, ki so nas prizadele, delovali vsi po načelih samozaščite? Odgovor si da lahko vsak sam.

TONE PAVLIHA

NOVICE IZ GOSPODARSTVA

Planiranje

Planiranje ali načrtovanje postaja vse bolj imperativ časa. Poznamo številne različice planov: družbene, proizvodne, kadrovske, finančne, prodajne, nabavne itd. Če jih razvrščamo po času so kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni. Slednji veljajo do leta 2000.

Plani so lahko tudi minutni, urni, izmenski, dnevni, tedenski in dekadni.

Prav sedaj se pripravljamo za izdelavo prostorskih planov in družbenih planov krajevne skupnosti, občine in regije. Poznamo seveda tudi gospodarske, kmetijske, vodnogospodarske, elektro-gospodarske, PTT in druge območne plane. Ne smemo pozabiti na stanovanjske, komunalne in na plan samoupravnih interesnih skupnosti skupne porabe. Planov pa je še mnogo vrst, morda jih bomo še kdaj drugi našli. V zvezi s planiranjem se bomo morali čim bolj seznaniti s „skrivnostmi“ kot: smernice, elementi planov, minimalni kazalci, delovni program, analize razvojnih možnosti in dogovori o temeljnih planov.

Kaj planiramo za letos?

Nekaj podatkov iz investicijskih planov nekaterih naših delovnih organizacij za leto 1979

KZ Litija: dokončanje začetih objektov in naslednje investicije melioracije kmetijskih zemljišč 1,5 milijona din

modernizacija mlečne proizvodnje investicije v kooperacijsko proizvodnjo izgradnja vodovoda v Ponovičah, KZ Gabrovka – Dole:

dokončanje začetih objektov in naslednje investicije

melioracije kmetijskih zemljišč skladišče za ekspedit linija za sokove dva ploščata filtra

duplikator dva kamiona dva traktorja

razpečljalik in številne manjše investicijske nabave

Industrija apna Kresnice: podatkov o investicijah še ni. Kovina Šmartno:

priprave (in pričetek) gradnje novih proizvodnih prostorov in nabava več različnih strojev med njimi stružnica in kamion

LIL – TOZD proizvodnja furnirja: sredstva za investicije bodo znašala

LIL – TOZD proizvodnja Mizarstva:

LIL – TOZD žagarska proizvodnja:

LIL – TOZD proizvodnja plastike:

Investicijskih odločitev še ni, ker vso lesno industrijo Litija pesti hudo pomanjkanje vseh vrst sredstev, zlasti pa obratnih sredstev.

Predilnica Litija ima obsežen investicijski program. Izvajanje investicijskega programa, sprejetega v letu 1977 zahteva vlaganja v vrednosti

Tekoče investicije obsegajo: Laboratorijsko opremo v vrednosti

1 milijon din

9 milijonov din

Obratni in poslovni inventar

Izdelava projektov in študij in druge manjše stvari

Realizacija investicij v PL je odvisna od oskrbe z deviznimi sredstvi

Gradmetal ima ambiciozen investicijski program

Proizvodna hala – kov. delavnice

Poslovna skladišča. hala (uprava)

Povečanje betonske piste Hotič

Prestavitev betonarne

Stroji za tlakovce

Nakladala

Novokopač – nakladač

Valjar

TAM – tovarnjak – 1 kom

Tovarna usnja Šmartno še nima investicijskega načrta

Za vse, ki še nimajo investicijskega programa za leto 1979, velja generalna pripomba. V letošnjem letu sta že minila dva meseca. Pravzaprav bo kmalu čas, da se pripravi investicijski plan za leto 1980.

Škoda po poplavi

Škoda zaradi poplav in hudih nalivov ob koncu meseca januarja na območju občine Litija znaša blizu 4,5 milijone dinarjev.

Poplave v letošnjem letu so bile takšne, kot že najmanj petdeset let ne. Po nekaterih podatkih so bile januarske vode za naše območje 100-letne vode. Namreč vodarji ločijo pri nizkih vodah desetletne, dvajsetletne, petdesetletne, stoletne in tisočletne vode.

Tako velike vode, kot je bila letos v januarju, če merimo višino vodostaja v Mošeniku, ni bilo najmanj 100 let, če pa primerjamo podatke v Litiji s tistimi pred petdesetimi leti, pa je bila tokrat voda višja (vendar takrat je stal še stari leseni litijski most.)

65 milijonov din

1,1 milijonov din

OKROGLA MIZA

POLOŽAJ ŽENE V ZDRUŽENEM DELU

PREMAJHNA VLOGA ŽENA

GLASILO OBČANOV: „V naši občini je med vsemi zaposlenimi 50 % žena. Ali smatrate, da je tudi vloga žena v organizacijah združenega dela temu primerna?“

POLDI BUČAR: „V naši OZD sem menda edina članica delavskega sveta. Vsaj na seje prihajam edina od žena.“

SONJA KRZNAR: „V naši TOZD je razmerje med moškimi in ženskami v samoupravnih organih približno 50:50. Zlasti ob lanskim volitvah se je število žena v samoupravnih organih in delegacijah znatno povečalo. Vendar pa je zanimivo, da se ženske pojavljajo predvsem v določenih organih oz. delegacijah, npr. pri problematiki otroškega varstva, socialnega skrbstva in podobno; v organih, kjer se neposredno obravnava gospodarska problematika, pa jih je občutno manj.“

GLASILO OBČANOV: „V delegacijah v naši občini je 35 % žena. Kljub temu pa so zasedanja nekaterih skupščin povsem moška. Izjema pri tem je otroško varstvo, socialno skrbstvo in izobraževanje. Kaj mislite o tem?“

REGINA KRALJ: „Mislim, da ženske področje otroškega varstva, šolstva in socialnega skrbstva bolj poznajo in se mi zdi prav, da delujejo tam, kjer problematiko najbolj poznajo.“

LOJZE KOTAR: „Povsem se ne strinjam s tem, saj mnogi primeri dokazujejo uspešnost žena tudi na drugih področjih družbene in gospodarske dejavnosti.“

OLGA SINRAJH: „Velikokrat se ženske tudi same ne odločajo za delovanje na drugih področjih, ker problematiko otroškega varstva socialnega skrbstva in šolstva najbolj poznajo. S temi dejavnostmi se v glavnem ukvarjajo tudi v okviru svoje družine.“

GLASILO OBČANOV: „Zakaj mislite, da so žene v manjšini, kar zadeva vodilna delovna mesta in vodilne funkcije?“

VODILNE FUNKCIJE IN ŽENSKO

POLDI BUČAR: „Zato, ker so preobremenjene in se tudi same zaradi tega ne javljajo na takšna mesta oz. funkcije. Žena ni samo delavka, je tudi mati in gospodinja.“

LOJZE KOTAR: „Takat, ko kadrujemo žensko na vodilno delovno mesto ali funkcijo, moramo biti preudarni, da je ne preobremenimo, saj žene poleg dela v OZD opravljajo večinoma še gospodinjinska dela doma in so angažirane pri vzgoji otrok.“

SILVA ARSOV: „V Predilnici so med kandidati za vodenje sindikata tudi ženske. Vprašanje pa je, če nam bo uspelo žensko izvoliti za vodenje sindikata, saj pri nas ženske še vedno delajo tudi ponoči oz. v izmenškem delu, kar otežkoča opravljanje takih funkcij. Sicer pa imajo pri nas glavno besedo moški.“

OLGA SINRAJH: „Vsako vodilno delo oz. funkcija zahteva tudi delo popoldne in zvečer, kar pa žene, ki so tudi gospodinjice in matere, težko zmorejo.“

SONJA KRZNAR: „Pri nas v TOZD Usnjarna še moškega ne moremo dobiti za direktorja.“

MARIJA MUZGA: „Mislim, da se ženske bolj zavedajo odgovornosti pri opravljanju vodilnih funkcij in bolj premisljujejo, preden sprejmejo takšne funkcije. Skratka, bolj so kritične.“

ANICA MALI: „V krajevni samoupravi bi se lahko žene veliko bolj angažirale. Predvsem na tistih področjih, ki jih bolje obvladajo kot moški. Pa tudi na splošno sem prepričana, da bi npr. v naši krajevni skupnosti lahko dosegli boljše rezultate, če bi se ženske bolj angažirale.“

REGINA KRALJ: „Ko ženska sprejme vodilno funkcijo, se tudi življenje v njeni družini močno spremeni. Tedaj postanejo tudi odnosi v družini bolj enakopravni. Takšna obremenitev pa lahko družini tudi škodi, če je ob tem še mož močno angažiran.“

ran. Družina je malokdaj skupaj, otroci so prevečkrat sami itd.“

SONJA KRZNAR: „Navadno imajo največ funkcij tiste žene, ki so zaposlene pri opravljanju režijskih del. Tako prihaja tudi do kopičenja funkcij pri posameznikah in so zato preobremenjene.“

NOČNO DELO ŽENA

GLASILO OBČANOV: „Predvsem v Predilnici veliko žena dela tudi ponoči. Kaj menite o tem problemu?“

SILVA ARSOV: „Nočno delo je največji problem žena v Predilnici. V Predilnici delam že 31 let, tudi ponoči, in takrat sem zelo utrujena. Če delam dopoldne ali popoldne, se veliko bolje počutim. Seveda pa odprava nočnega dela žena v Predilnici ni

Tema naslednjega razgovora za okroglo mizo bo:

KAKO HITREJE PRITI DO GRADBENE DOKUMENTACIJE

tako enostavna. Predvsem bi bilo ob tem vprašljivo doseganje večjega obsega proizvodnje, izkoristka strojev, zaposlitve okrog 200 delavk itd.“

LOJZE KOTAR: „Kako mlade delavke sprejemajo nočno delo?“

SILVA ARSOV: „Zakon ženam do 18. leta ne dovoljuje nočnega dela, v Predilnici pa je tudi veliko primerov, ko se zaposlijo mlade delavke in do 18. leta ne delajo ponoči. V tem času pa navadno naredijo kakšno šolo in se nato zaposlijo drugje. Tako ostaja problem nočnega dela kar naprej na ramenih starejših delavk, ki imajo poleg tega še družine.“

ŽENSKI KOLEKTIVI

GLASILO OBČANOV: „Ali menite, da je kaj resnice v nekaterih mnenjih, da popolnoma ženski kolektivi niso najbolj uspešni?“

REGINA KRALJ: „Mislim, da to ne more biti pravilo. Tudi v popolnoma ženskih kolektivih ali pretežno ženskih, npr. v šolah, prevzemajo vodilne funkcije v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah in so pri tem tudi uspešne. Sicer pa vse zavisi od medsebojnih odnosov, oz. odnosa vodilnih delavk do podrejenih.“

OLGA SINRAJH: „Moške še vedno vsi bolj upoštevajo. V čistih ženskih kolektivih pa so tudi ženske čenče velikokrat vzrok za razna nesoglasja v teh kolektivih.“

POLDI BUČAR: „Jaz pa mislim, da smo ženske celo bolj zanesljive kot moški. Kar pogledamo podatke, kdo naredi več plavil oz. neupravičenih izostankov iz dela. Tudi pijančevanje prevladuje pri moških, kar se pozna pri delu.“

ANICA MALI: „Treba je upoštevati tudi to, da smo ženske za svoje javne nastope ali npr. razne izjave, govore itd. veliko bolj kritično obravnavane kot moški.“

PREDLOGI ZA OTROŠKO VARSTVO

GLASILO OBČANOV: „V naši občini imamo samo 18 % otrok v organiziranem otroškem varstvu. Ob reševanju te problematike, velikokrat slišimo predloge, da bi otroško varstvo organizirali znotraj OZD. Kaj mislite o tem?“

SILVA ARSOV: „V Predilnici smo pred časom o tem že naredili anketo, pa je bila, žal, neuspešna. Tega ne razumem.“

GLASILO OBČANOV: „Ali bi ne podprli predlog, da bi otroško varstvo organizirali znotraj tovarniških zidov, npr. v Predilnici, Lesni industriji in Usnjarni?“

SILVA ARSOV: „To bi bilo izredno dobro. Za delavke – matere, bi bila to velika ugodnost.“

Pred 8. marcem, mednarodnim dnevom žena, smo v naš razgovor za okroglo mizo uvrstili temo o problematiki žena. Razgovor pa ni potekal zgolj o problemih žena, ampak tudi o naših splošnih družbenih vprašanjih, ki zadevajo vsakega občana in delovnega človeka.

Poldi Bučar: „To bi bilo dobro.“

Sonja Krznar: „Vsekakor je to koristen predlog.“

ŽENA IN KMETIJSTVO

Glasiло občanov: „Kmečka žena je gotovo še vedno v slabšem položaju glede na zaposlene žene?“

Sonja Krznar: „Kmečko delo je premalo ovrednoteno.“

Regina Kralj: „Položaj kmečke žene je tudi zato slabši, ker je kmetijstvo kljub napredku še vedno premalo razvito.“

Marija Muzga: „Kmečke žene dosti delajo v organizaciji Rdečega križa na terenu, sicer pa mislim, da je kmečka žena zaposlena ves dan, zaposlena žena pa ima vendarle odrejen delovni čas. Tudi zaradi tega so med njimi velike razlike.“

TUDI SAME SMO KRIVE

Glasiло občanov: „Kaj mislite o možeh, ki svojim ženam ne dajejo možnosti družbenega udejstvovanja in jih celo odvrčajo od tega. Npr. ne pustijo jih na sestanke, ki so zvečer, smatrajo, da je ženina vloga čuvanje otrok in kuhanje itd.“

Regina Kralj: „Žene ne bi smele dopuščati takšnega podcenjujočega odnosa.“

Anica Mali: „Tega so krive same.“

Poldi Bučar: „Se strinjam.“

Sonja Krznar: „Tako je.“

Marija Muzga: „Same so krive, če je tako.“

Silva Arsov: „Se strinjam.“

Olga Sinrajh: „Se strinjam.“

Lojze Kotar: „Možno je tudi, da je tak odnos tudi obraten.“

TRETJI SAMOPRISPEVEK

Glasiло občanov: „Jeseni se bomo na referendumu že tretjič odločali za uvedbo samoprispevka. Kaj mislite, da bi morali programirati s tretjim samoprispevkom?“

Silva Arsov: „Kulturni dom, kino.“

Olga Sinrajh: „Športno rekreacijski center, kulturni center, otroško varstvo.“

Anica Mali: „Športno-rekreacijski center, kulturni center, rešitev šole na desnem bregu v Litiji, otroško varstvo pa urejevati v sklopu gradnje stanovanjskih blokov, kar je cenejše in ugodnejše za občane.“

Marija Muzga: „Isto, s tem da bi bil plavalni bazen uporaben poleti in pozimi.“

Poldi Bučar: „Isto.“

Regina Kralj: „Isto.“

Sonja Krznar: „Isto in še otroške jasli v Šmartnem.“

Glasiло občanov: „Kaj mislite o predlogu za 2 % samoprispevka?“

Anica Mali: „Kar pogledjmo, kaj smo doslej že zgradili iz samoprispevka. Če ne bi imeli samoprispevkov, ne bi danes imeli mnogih šol, vrtcev, gradimo zdravstveni dom itd. Saj dobimo vsak dinar nazaj v obliki potrebnih objektov.“

Sonja Krznar: „Sem za 2 %, samo program naj bo zares dober in v interesu vseh občanov. Vsega, kar si želimo pa tako ali tako ne bomo zmogli zgraditi.“

Olga Sinrajh: „Z novim samoprispevkom bomo spet veliko pridobili. Saj navsezadnje je vse naše. Sem za 2 %.“

Silva Arsov: „Z dosedanjima samoprispevkoma smo veliko pridobili, zato sem za tretji samoprispevek. Glede 2 % me malo skrbijo tisti z nizkimi osebnimi dohodki.“

Marija Muzga: „Sredstva iz samoprispevka so zanesljiva sredstva, če se za to odločimo. Potrebe po raznih objektih obstojajo, zato je dobro, da se z samoprispevkom odlo-

čamo za pokrivanje naših skupnih potreb.“

Poldi Bučar: „Sem za 2 %, vendar bi pri tem morali misliti tudi na tiste z nizkimi osebnimi dohodki.“

Regina Kralj: „Seveda sem za 2 %, saj bomo vsi občani s tem spet nekaj novega pridobili. Prepričana sem tudi, da tudi ostali mislijo tako.“

Anica Mali: „Skoraj vse naše občine imajo samoprispevke in mislim, da nismo toliko bogati in razviti, da bi bili lahko brez te oblike zbiranja sredstev.“

Glasiло občanov: „Kaj v Litiji še pogrešate?“

Regina Kralj: „Stalno ginekološko službo, boljši živilski trg, boljšo preskrbo z zelenjavo.“

Anica Mali: „Samopostrežno restavracijo, mlečno restavracijo.“

Olga Sinrajh: „Strinjam se s tov. Malijevo. Klasičnih gostiln imamo že sedaj preveč. Dobro bi bilo tudi, da bi bila v trgovinah večja izbira igrač.“

V RAZGOVORU ZA OKROGLO MIZO SO SODELOVALI:

- Regina Kralj, podpredsednica občinske skupščine
- Silva Arsov, Predilnica
- Poldi Bučar, Lesna industrija
- Sonja Krznar, TOZD Usnjarna
- Anica Mali, KS Litija — levi breg
- Marija Muzga, sekretarka OO RK
- Olga Sinrajh, predsednica skupščine SIS otroškega varstva
- Lojze Kotar, sekretar Obč. sind. sveta
- Tine Brilej, gl. in odg. urednik Glasila občanov

KAKŠEN 8. MAREC?

Glasiло občanov: „Kako si želite praznovati 8. marec?“

Regina Kralj: „Žal se mnogokje 8. marec praznuje tako, da je to vse kaj drugega kot tisto, kar bi moralo biti. Tam, kjer samo 8. marca ženi posvečajo pozornost, je bolje, da tega praznika sploh ne praznujejo.“

Poldi Bučar: „Nimam posebnih želja. Namesto, da takrat trošimo denar za pijačo, bi ga lahko bolj koristno uporabili.“

Sonja Krznar: „Pomen tega praznika naj se ne izmaliči z darilnim bonom in pijačo.“

Anica Mali: „8. marec naj ne bo enkratna pozornost do žena. Tega tudi žene ne bi smele dovoliti. Vsak dan v letu naj bo tak, da ne bo takšnih problemov, o katerih smo se pogovarjali tudi danes.“

Olga Sinrajh: „Tega dne naj vse žene poglobljeno razmišljajo o vzgoji otrok in o odnosih starši — otrok.“

Silva Arsov: „Če pri nas ne bi bilo čestitke in darilnega bona, bi bilo ogorčenje. Takšne so pač navade, ki se jih ne da čez noč odpraviti. Tudi naše upokojenke v domu Tisje bi lahko obiskali.“

Marija Muzga: „Nekaterih vrst „proslavljanja“ se ne da kar naenkrat odpraviti. Tega dne naj bi povsod, v KS, OZD itd. razmišljali o problemih žena, tako kot smo mi danes.“

Regina Kralj: „Ponekod 8. marec praznujejo tako, da še bolj poglobljajo razlike med moškimi in ženami.“

PRILOGA ZA DELEGATE

IZVLEČEK

iz predloga in obrazložitve odloka
o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Litija
za obdobje od leta 1981 do leta 1985

V letu 1980 se izteče izvajanje družbenega plana o razvojnih perspektivah občine Litija za obdobje 1976-80, zato pa je potrebno do konca leta 1980 pri-

praviti in sprejeti srednjeročni plan za naslednje petletno obdobje. Predlog odloka o pripravi in sprejetju družbenega plana občine Litija za obdobje od leta 1981 do leta 1985 določa, da izvršni svet predloži skupščini občine v sprejem:

- do konca tega leta smernice za pripravo srednjeročnega plana in osnutek dogovora o temeljnih družbenega plana,
- v prvi polovici prihodnjega leta predlog dogovora o temeljnih družbenega plana in osnutek družbenega plana ter
- do 31/12-1980 predlog družbenega plana.

Izvršni svet skupščine občine Litija bo sprejel program dela za pripravo družbenega plana. Prav tako je z odlokom opredeljeno, da morajo vse samoupravne organizacije in skupnosti sprejeti programe za pripravo svojih planov in ukreniti vse, kar je potrebno, da se pripravijo in sklenejo samoupravni sporazumi in dogovori o osnovah planov in tudi sami plani skladno z določenimi roki.

Delo za pripravo družbenega plana se prične takoj.
Vida Repina

DELEGATOM:

Obveščamo, da bodo zbori skupščine zasedali v mesecu marcu. Objavljamo del gradiva, ki bo na dnevnem redu zasedanj. Prosimo vodje delegacij, da skličejo seje in nas o kraju in času teh obvestijo; delegacije bodo obiskali člani izvršnega sveta in predsedstva skupščine.

SEKRETARIAT SKUPŠČINE

IZVLEČEK

iz poročila o pospeševanju razvoja manj razvitih predelov občine Litija

Z družbenim planom o razvojnih perspektivah občine Litija v letih 1976-80 smo se opredelili za usklajeno pospeševanje razvoja krajevnih skupnosti. Med najpomembnejši ukrepi za pospeševanje razvoja krajevnih skupnosti je samoupravni sporazum o financiranju nalog krajevnih skupnosti v občini Litija za obdobje 1976-80, po katerem smo v letih 1976 združevali po 300 din v letih 1977 in 1978 pa po 500 din za zaposlene.

Po podatkih komunalne skupnosti je bilo tako v letu 1976 združenih 1.307 tisoč, v letu 1977 1.359 tisoč in v letu 1978 1.701 tisoč din. V treh letih so bila sredstva dodeljena vsem krajevnim skupnostim; med kriteriji za dodelitev sredstev omenjenim krajevnim skupnostim pa je tudi stopnja razvitosti posamezne krajevnosti skupnosti.

Pomemben delež teh sredstev je bil porabljen za izboljšanje prometnih zvez in komunalnega omrežja. Krajevne skupnosti tako pridobljene sredstva oplemnitijo s prostovoljnimi prispevki v delu, materialu in denarju. V zadnjih treh letih je bilo izglasovanih osem krajevnih samoprispevkov.

Konkretna poraba sredstev po krajevnih skupnostih je razvidna iz dokumentov komunalne skupnosti in poročil o izvajanju planov krajevnih skupnosti.

V zadnjih letih smo pridobili tudi tri nove obrate na področju manj razvitih krajevnih skupnosti, ki bodo pomembno prispevali h krepitvi gospodarske moči.

Na Vačah že leto dni uspešno deluje obrat Tiskarne Slovenija, ki zaposluje 25 ljudi, v letošnjem letu pa sta pričela proizvajati tudi obrat Elme TOZD Catež na Polniku in obrat Kovinarske na Dolah. Ti obrati so bili formirani s skupnimi prizadevanji krajevnih skupnosti, skupščine občine, zlasti pomemben pa je prispevek samoupravnega sklada za razvoj gospodarstva občine Litija.

Manj razvite krajevne skupnosti naše občine so: Primskovo, Gabrovka in Dole pri Litiji. Krajevna skupnost Polnik meji na nerazvite krajevne skupnosti in ima cele predele manj razvite, čeprav ni uvrščena med manj razvite. Podobno velja tudi za Krajevno skupnost Vače, ki je s Tiskarno Vače pridobila prvi večji proizvodni obrat.

Gospodarska moč občine Litija se bo še vnaprej večala, če se bodo razen središč, t.j. Litije, Smartna in Kresnice, razvijala zlasti manj razvita območja nekaterih krajevnih skupnosti.

Razvoj manj razvitih predelov naše občine je med našimi temeljnimi nalogami, kajti s tem najhitreje povečujemo družbeni produkt cele občine in odpravljamo težke posledice eventualnih hudih socialnih razlik hribovitega in od vseh drugih prometnic odrezanega podeželja.

ODDELEK ZA GOSPODARSTVO

INFORMACIJA

o obrambnih pripravah in družbeni samozaščiti:

Na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite je v občini težišče delovanja in aktivnosti usmerjeno v nadaljnje poglobljanje vseh sestavin ljudske obrambe in družbene samozaščite.

V obrambne priprave so že vključene samoupravne interesne skupnosti, vse krajevne skupnosti in tudi manjše delovne organizacije. Tako je v izvajanju obrambnih in zaščitnih nalog vključeno veliko število delovnih ljudi in občanov.

To potrjuje preverjanje obrambne pripravljenosti in

usposobljenosti in vaji „ZMAGA 78/79“, v kateri so vsi subjekti odgovorno in z visoko zavestjo izvajali naloge ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Več pozornosti moramo dati organizaciji usposabljanja in materialni opremljenosti civilne zaščite. Saj nam nedavno izlitje mazuta v Savo in zadnje poplave dokazujejo, da smo za zaščito in odpravljanje posledic naravnih in drugih hudih nesreč še premalo pripravljeni.

ODDELEK ZA LO

PROMETNA PROBLEMATIKA NA OBMOČJU OBČINE LITIJ

Svet za vzgojo in preventivo v cestnem prometu pri SOB Litija je že v lanskem letu izdelal osnutek analize o prometni problematiki na območju občine Litija in jo dal v obravnavo Krajevnim skupnostim in nekaterim organizacijam in skupnostim. Na podlagi stališč in pripomb je izdelal ta dokument za obravnavo pred delegatsko skupščino.

V tem dokumentu se obravnava celotna problematika s področja vzdrževanja celotnega cestnega omrežja, prometna signalizacija na občinskih in krajevnih cestah, v naseljenih krajih, ureditev prometa v

mestu Litija in Smartnem, prehod preko železniške proge v Kresnicah.

Posebna pozornost je dana nadaljnjemu urbanističnemu urejanju mesta Litija in Smartna iz stališča urejanja prometnih površin, parkirišč ter avtobusnih postajališč.

Iz tega dokumenta tudi izhajajo odgovornosti posameznih inspekcijskih služb, vzdrževalcev, krajevnih skupnosti in Komunalne skupnosti občine Litija.

Iz dokumenta je razvidno, da bodo morale vse družbene politične organizacije v KS in OZD več storiti za prometno vzgojo občanov in delovnih ljudi.

IZ POROČILA PM LITIJ ZA LETO 1978

Povprečna obremenitev delavca PM Litija v letu 1978 je 192 ur na mesec, v mesecu septembru 218 ur in v mesecu juliju 208 ur. Prav gotovo je vzrok temu nepopolna zasedba delovnih mest.

Postaja milice je v letu 1978 obravnavala 74 kaznivih dejanj iz področja gospodarske kriminalitete ali 54 več kot v letu 1977. Vendar ta kaznivih dejanj niso povzročila večje družbene škode.

Iz področja klasične kriminalitete je obravnavala 210 kaznivih dejanj, kar je glede na leto 1977 93 kaznivih dejanj manj. Po strukturi so na prvem mestu kaznivih dejanj tatvine (56), na drugem mestu pa kaznivih dejanj zoper življenje in telo (20).

Iz področja javnega reda in miru je postaja milice poslala občinskemu sodniku za prekrške 293 predlogov ali za 105 več kot v letu 1977. Iz tega sledi, da se na področju javnega reda in miru stanje slabša. Za povzročanje tovrstnih prekrškov je največkrat vzrok alkohol in ta pred vsem zato, ker gostinski delavci točijo alkoholne pijače za vinjenimi osebam. Tu odstopa družbena samozaščita, ker gre le za finančni promet. Dokazuje tudi dejstvo, da so delavci milice v letu 1978 morali v 153 primerih intervenirati in so zaradi

vinjenosti pridržali 71 oseb, ker je bila velika verjetnost, da bodo s prekrški nadaljevali.

Stanje prometne varnosti v primerjavi z letom 1977 je bilo slabše. Postaja milice je obravnavala 66 prometnih nezgod, posledice teh so: 5 mrtvih, 27 hudo telesno poškodovanih, 56 lažje telesno poškodovanih in velika materialna škoda. V teh nesrečah je bilo 5 otrok lažje poškodovanih kot sopotniki in 1 kot pešec.

Na območju mesta Litija je bilo 13 nezgod, v naselju Smartno 6, na regionalni cesti Litija-Ljubljana 16, na regionalni cesti Litija-Zagorje 9, na ostalih cestah pa 22 nezgod.

Vzroki nezgod so: neprimerna hitrost 92, vinjenost 17 prim., drugi vzroki 27 primerov. Čeprav je PM Litija posvetila vso pozornost preventivi, še vedno prometni nesrečam botruje neprimerna hitrost in vinjenost.

PM je v tem letu obravnavala 10 samomorov, 12 požarov, 6 delovnih nezgod in 8 sumljivih in nezgodnih smrti. Opravila je 88 zavarovanj cest in železniške proge.

Iz navedenih podatkov sledi, da bo potrebno za družbeno samozaščito še marsikaj storiti.

IZHODIŠČA

za oblikovanje splošne porabe v občini Litija
za leto 1979

S proračunom občine Litija za leto 1979 se zagotavlja financiranje splošnih družbenih potreb v občini Litija v letu 1979.

Po oceni prihodkov proračuna za leto 1979 iz naslova izvirnih dohodkov proračuna občine Litija se ocenjuje, da bodo tudi v letu 1979 ti prihodki manjši od dovoljenega obsega splošne (proračunske) porabe v občini Litija za leto 1979. Iz tega sledi, da bo za kritje splošnih družbenih potreb v občini Litija v okviru obsega dovoljene porabe, tudi v letu 1979 potrebno pridobiti dopolnilna sredstva iz proračuna Socialistične republike Slovenije za leto 1979.

Za leto 1979 je z določilom 28. člena zakona o proračunu SR Slovenije za leto 1979 (Ur. l. SRS, št. 30/78) predvideno, da bo gibanje sredstev za splošno porabo v občini počasnejše od rasti družbenega proizvoda v občini. Takšna opredelitev pa izhaja tudi iz izhodišč resolucije o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976 do 1980 v letu 1979.

Da bi upoštevali temeljne določbe zakona, se za oblikovanje zahtevkov koristnikov sredstev proračuna, kot tudi oblikovanje proračuna občine Litija za leto 1979 določajo naslednja

IZHODIŠČA:

1. Rast proračuna občine Litija za leto 1979 se glede na obseg nalog iz leta 1978 določi v indeksu 118 napram letu 1978 (dovoljena poraba).

To pomeni, da bo to obseg splošnih družbenih potreb zastopal za 10 % napram načrtom rasti DP v občini, ki je za leto 1979 določeno v indeksu 120 napram letu 1978.

2. Posamezni vidiki porabe se smejo glede na nespremenjeni obseg nalog gibati v mejah 15 % rasti napram, odobreni porabi iz leta 1978.

V tem obsegu se načrtuje tudi poraba za pospeševanje kmetijstva, dejavnosti izvršnega sveta, občinske skupščine ter izvajanje delegatskega sistema v občini in krajevnih skupnosti.

3. Obseg dovoljene porabe za:

- dejavnost državnih organov
- dejavnost ljudske obrambe
- priznavalnin borcem NOV
- nalog v zvezi z izvedbo novega izračuna katastrskega dohodka
- nalog v zvezi z oblikovanjem občinskih blagovnih rezerv
- dejavnost na področju urbanizma, prostorskega planiranja in geodezije

se oblikuje v skladu z ugotovitvami in merili pristojnih republikanskih organov.

4. Obseg dejavnosti družbenopolitičnih organizacij se določi po letnih programih dela, odrednotenih in usklajenih v okviru občinske konference SZDL.

5. Negospodarske investicije za potrebe državnih organov, bodo opredeljene z dogovorom med posamezne občine in Rep. sekretariatom za pravosodje, organizacijo uprave in proračun.

6. Vse nove naloge, ki naj bi se v letu 1979 financirale iz proračuna občine, pa ne izhajajo iz obsega nalog v letu 1978 je potrebno priležati k dovoljeni porabi usklajeni na indeksu 118.

7. Koristniki proračunskih sredstev občine Litija za leto 1979 lahko podajo svoje zahtevke le v meji navedenih izhodišč.

8. Sprejemanje proračuna občine Litija za leto 1979 se izvede v dvofaznem postopku.

9. Predlog proračuna se predloži na sejo vseh treh zborov občinske skupščine v mesecu marcu 1979, t.j. pred iztekom začasnega financiranja.

Upravni organ za občo upravo, družbene službe in proračun Skupščine občine Litija predlaga izvršnemu svetu, da po obravnavi sprejme

Predlog izhodišč za oblikovanje splošne porabe v občini Litija za leto 1979 se posreduje v obravnavo družbenopolitičnemu zboru občinske skupščine Litija.

Litija, 11. 1. 1979

ODDELEK ZA OBČO UPRAVO DRUŽBENE SLUŽBE IN PRORACUN

IZ DELA IZVRŠNEGA SVETA

1. Skupščina občine Litija je kolektivni član Inštituta za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

Izvršni svet občinske skupščine je na seji obravnaval predlog sporazuma, s katerim Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani poziva vse skupščine občin v SR Sloveniji, da pristopijo kot kolektivni član k temu inštitutu. Pri pregledu vsebine in ciljev tega inštituta je izvršni svet ugotovil, da je pristop k temu sporazumu utemeljen in se je kot obveznost do kolektivnega članstva obvezal vsako leto prispevati članarino v višini 2.000.- din.

2. Spomenik slovenskim vojnim prostovoljcem — borcem za osvoboditev, združen v enakopravnost jugoslovanskih narodov v letih 1912 — 1921 je ena izmed nalog, pri kateri sodeluje tudi medobčinski svet SZDL Ljubljana. Tudi iz območja občine Litija je bilo veliko udeležencev, zato se je izvršni svet po obravnavi predloga odločil, da v ta namen prispeva iz sredstev proračuna občine Litija za leto 1979 — namensko za spomenike ter vzdrževanje spominskih obeležij in grobov, 2.000.- din za postavitev spomenika v Ljubljani.

3. Odvetniška pisarna Ilc Jože, Ilc Jože ml. in Jesenko Borut iz Ljubljane, ki nudi občanom pravno pomoč na območju občine Litija, je izvršnemu svetu dostavila poročilo o delu za leto 1978. Izvršni svet ugotavlja, da je omenjena odvetniška pisarna zelo kvalitetno opravljala storitve, ki so opredeljene s sklenjenim sporazumom s skupščino občine Litija.

4. Izvršni svet skupščine občine Litija je na svoji seji dne 1. 2. 1979 obravnaval problematiko o posledicah poplav na območju občine Litija. Da bi se ugotovila dejanska škoda, nastala pri organizacijah združenega dela kot tudi na komunalnih napravah, je bila imenovana komisija v sestavi:

Spat Avgust, predsednik
Lesjak Franc, član
Grošelj Klemen, član
Tomazič Anton, član
in predstavnik krajevnih skupnosti, na območju katere bo cenitev. Komisija ima nalogo, da izdela oceno škode do 9. 2. 1979, leta bi bila osnova za razgovore na republikanskih organih glede pridobitve sredstev za odpravo posledic omenjene elementarne nesreče.

IZ SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

IZ DELA VZGOJNOVARSTVENEGA ZAVODA

I. REDNA DEJAVNOST

1. Organizacija zavoda

Zavod je samostojna delovna organizacija z dislociranimi enotami:

ŠTEVILO OTROK V DNEVNEM VARSTVU PO ODDELKIH IN STAROSTI

VSI	Oddelki	14	2-3 let	3-4 let	4-5 let	nad 5 let
ČISTI	Otroci	288	59	60	81	88
	Oddelki	11				
KOMBI-NIRANI	Otroci	236	51	45	57	82
	Oddelki	3				
	Otroci	53	8	15	24	6

PREDVIDENO ŠTEVILO OTROK PO NORMATIVIH IN ODDELKIH V MAJU 1979

Oddelki	Ke- kec	Naj- di- hojca	Cici- ban	Kres- nička	Štev. Dobra- va	Štev. oddel- kov	Število otrok v odd.	otrok skupaj
Dojenčki	—	—	—	—	2	2	12	24
Malčki	—	—	—	—	2	5	12	60
2-3 let	—	1	1	1	—	—	—	—
Sredinci	—	1	—	—	1	2	16	32
3-4 let	—	1	—	—	1	2	20	40
Sredinci	—	1	—	—	1	2	24	48
4-5 let	—	1	—	—	1	2	20	100
Predšolski	—	1	—	—	1	5	20	304
5-7 let	—	1	—	—	1	5	20	—
Mešani	2	—	2	1	—	—	—	—
SKUPAJ:	2	4	3	2	7	18	—	—

2. Kadrovska zasedba

Skupno je v zavodu zaposlenih 35 delavcev, od tega je 14 vzgojiteljic, 9 varuhinj (5 s celo obveznostjo in 4 s polovico), 4 kuharice, 4 snazilke, 1 hišnik in 3 upravni delavci. Vodje oddelkov so vzgojiteljice, tako da se vzgojni program nemoteno izvaja. Od varuhinj imata samo dve končano šolo za varuhinje, ostale pa se bodo v letošnjem letu izobraževale ob delu in to pri Revirski delavski univerzi v Trbovljah.

V maju mesecu, v kolikor bo dograjen vrtec na Grški Dobravi, se bodo pogoji dela bistveno spremenili, vendar kljub temu težav ne bo manjkalo. V „Kekcu“ naj bi ostala le dva oddelka, vendar vemo, da so bivalni pogoji za uspešno delo in zdrav razvoj otrok vse prej kot ustrezni. Zamisliti se moramo tudi, kako bomo reševali problematiko na Rozmanovem trgu, vrtec „Najdihojca“ je zaseden, Dobrava pa je prevec oddaljena od najbolj naseljenega predela Litija — Rozmanov trg.

Z novo in povečano vzgojnovarstveno dejavnostjo bo skupno število zaposlenih v zavodu 50 delavcev. Od dosedanjih bodo na novo se dve vzgojiteljici, dve medicinski sestri, 7 varuhinj (za oddelke dojenčkov in otrok od 2 do 3 let po 1 varuhinjo, za oddelke od 3 do 7 let po 2 varuhinje), ena snazilka, hišnik s polovičnim delovnim časom, ena perica in ena kuharica.

3. Delovni čas

Delovni čas zavoda je od 5. ure do 16.30 ure. Ob sobotah je vrtec odprt od 5.15 do 15. ure in to v „Najdihojci“ Litija, „Ciciban“ Smartno pa je odprt le delovne sobote IUUV TOZD Smartno.

4. Delovni pogoji

V letu 1979 se delovni pogoji ne bodo bistveno spremenili vse do otvoritve novega vrtca na Grški Dobravi ter prizidka pri „Najdihojci“ na Rozmanovem trgu. Bivalni in delovni pogoji v „Kekcu“ Ponoviška cesta niso primerni. Adaptacija bo nujna, sicer bivanje v njem ne bo varno. Delovni pogoji v „Cicibanu“ v Smartnem so primerni, le okolica se ni urejena. V „Kresnički“ v Kresnicah delovni pogoji niso najboljši, zlasti zimski čas je problematičen, saj je ogrevanje z elektriko zelo drago, poleg tega pa se dovolj ne ogreje, ker so prostori kletni. Potrebno bo razmisliti na ureditev etazno centralnega ogrevanja.

5. Delo s starši

Tako kot doslej bodo tudi v bodoče roditeljski sestanki po posameznih enotah in skupaj, oddelčni sestanki in redne govorilne ure. Trikrat letno se bo sestajal tudi svet staršev zavoda, ki šteje 17 staršev, od teh jih je 11 v centralnem svetu.

6. Samoupravno življenje v zavodu

Samoupravno življenje v zavodu je bilo doslej pre-

malo razgibano, oziroma je delo slonelo na nekaj posameznikih, zato je naša glavna skrb, da vključimo v aktivno družbeno delo vse naše delavce. Osnovni bomo samostojno celico ZK, sprejeti je potrebno dokumente in pravilnike. Posebno skrb bomo posvetili izdelavi obrambnega načrta ter družbenemu samoizobraževanju.

7. Dopolnilno izobraževanje

Posebno mesto v našem delovnem programu ima dopolnilno izobraževanje naših delavcev. Zavedamo se, da moramo vsem oblikam dopolnilnega izobraževanja posvetiti vso pozornost, sicer bo naše vzgojno delo stagniralo in ne bomo dosegli smotrov, ki jih od nas zahteva naša samoupravna družba.

8. Strokovni aktivni

Pomembno je strokovno delo v aktivih. Organizirane imamo sledeče aktivne: aktiv vzgojiteljic, aktiv MALE SOLE, aktiv VARUHINJ. Ti aktivni ne delujejo posamično, temveč se po naravi obravnave posameznega problema skupno obravnava določena tematika. Po podrobnem programu zavoda je določen čas, vsebine, smoter in izvajalec aktivov. To je le del našega strokovnega izpolnjevanja, saj se bomo poleg pedagoških konferenc, aktivov še udeleževali seminarjev ter se tudi individualno izobraževali.

II. DOPOLNILNA DEJAVNOST

1. Mala šola

Organizacija male šole je v letošnjem šolskem letu v celoti prevzel naš zavod, in to na področjih, kjer deluje vzgojnovarstvena organizacija. Mala šola je organizirana v 7 oddelkih v času januar, februar, v trajanju 120 ur za 160 otrok.

2. 80-urni program

V šolskem letu 1978/79 smo 80-urni program za otroke, ki ne obiskujejo vrtca, organizirali za skupaj 75 otrok v Jevnici, na Vačah in v Gabrovki. Stroške organizacije pokriva skupnost otroškega varstva, tako da starši nimajo finančnih obremenitev.

3. Letovanje

Tudi v tem letu bodo naši otroci letovali 10 dni na Debelem rtiču. Letovalo bo 60 otrok, spremljalo jih bo 7 vodk. Vključeni bodo tudi zunanji otroci.

4. Prireditve

VVO se bo tudi letos vključil v aktivno družbeno-kulturno ter športno dogajanje v krajevni skupnosti. Organizirane bodo prireditve ob mednarodnem letu otroka, pust, dnevu žena, 27. aprila, prvem maju, prvem novembru, dnevu republike in novem letu.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Kratke s šmarske šole

ZAČETKI FILMSKE VZGOJE

Učitelji materinščine uvajajo v vseh razredih filmsko in televizijsko vzgojo; z njo so seznanili tudi starše na roditeljskih sestankih. Zaenkrat poteka ta pouk le v obliki pogovorov o filmskem in televizijskem programu, učenci višje stopnje pa so si v okviru pouka ogledali že tri celovečerne filme.

LUTKARJI PRIPRAVLJAJU NOVO PREDSTAVO

O tem, kaj so lutkarji pripravili v prvem polletju, smo že poročali. Zdaj se pripravljajo na predstavo igrice „Upor v kuhinji“, s katero bodo gostovali tudi v Litiji in na nekaterih podružničnih šolah.

BOGAT PROGRAM ZA KULTURNI PRAZNIK

Ob 8. februarju, slovenskem kulturnem prazniku, so pripravili šmarski šolarji več prireditev. Učenci nižje stopnje so eno šolsko uro posvetili spominu velikega pesnika, nato pa so si ogledali igrice „Kraljevi smetanovi kolački“, ki so jo zaigrali prizadevni člani dramskega krožka. Šolarji višje stopnje pa so najprej poslušali koncert harmonikarskega orkestra litijske glasbene šole, nato pa so jim v kinu zavrteli še film „Čarobna piščal“, ki pripoveduje o skladatelju W. A. Mozartu.

Boris Žužek

POLLETNI UČNI USPEH

Od 534 učencev, kolikor jih obiskuje šmarsko šolo, jih je ob polletju izdelalo 505 ali 95,82 %, nezadostnih pa je bilo 29 ali 4,18 %. Letošnji uspeh je kar za 1,20 % višji od lanskega. Na podružničnih šolah so imeli lani štirje učenci nezadostne ocene, letos pa le eden.

TEŽAVE S PREVOZI

Zaradi slabih vremenskih razmer, ki trajajo že od novembra dalje, učenci vozači s Primsko-vega in Mamolja precej izostajajo od pouka. Tu so vozne razmere od vseh šolskih prog najslabše in tudi najbolj nevarne; kljub temu sta požrtvovalna šoferja večkrat pripeljala otroke v šolo kljub poledeneli cesti.

ŠOLSKA SKUPNOST JE ZAŽIVELA

Po večmesečnih pripravah so ob polletju šmarski šolarji ustanovili šolsko skupnost, ki jo sestavljajo trije zbori: zbor razrednih skupnosti, zbor organizacij ter zbor interesnih dejavnosti. Na ustanovni skupščini, ki ji je prisostvovalo nad 60 delegatov, so sprejeli tudi pravilnik o ocenjevanju ter povračilu škode, pravila o šolskem redu in disciplini ter pravilnik o ocenjevanju vedenja.

KRAJEVNA SKUPNOST SAVA

Zlata medalja

Oktobra je bila v Romuniji nacionalna lovska razstava z mednarodno udeležbo. V Bukarešto so bile iz Jugoslavije poslane samo zlate oziroma vrhunske trofeje.

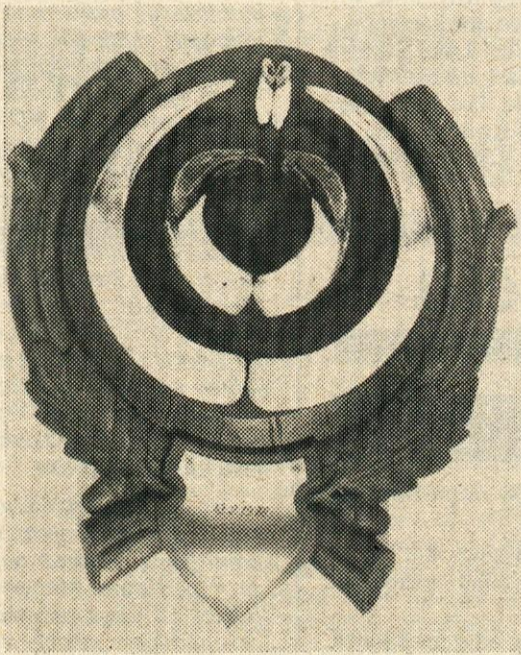
Lovec Ferdo Kovačič s Save je osvojil zlato medaljo za čekane divjega prašiča, ki ga je ustrelil 13. 2. 1978 v Vipavčevi loki pod vasjo Konj.

O vsem tem je pripovedoval učencem v šoli, ki vedno z zanimanjem prisluhnejo živi pripovedi lovcev. Vsej zeleni bratovščini po zasavskih gozdovih pa želijo še mnogo sreče pri lovu.

Angelca Ocepek

Divjega prašiča so pri gostilni Berdajs razkosali in nazadnje zalili z žlahtno kapljico

OKLI DIVJEGA PRAŠIČA — trofeja Ferda Kovačiča, LD Litija 1978, 131,55 točke

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Delovna akcija je uspela

Neurje, ki je zajelo naše kraje koncem januarja 1979, je povzročilo veliko škode tudi v Kresnicah. Narasla Sava je zalila kleti nekaterih individualnih stanovanjskih hiš in stanovanjskega bloka.

Še večjo škodo in razdejanje pa je na občinski cesti in krajevnih cestah povzročilo močno deževje, ki je na posameznih odsekih poškodovalo cestišče, tako da je bila cesta skoraj neprevozna.

Krajevna skupnost in štab za civilno zaščito sta sicer ukrepala takoj, vendar v prvih dveh akcijah 31. 1. in 1. 2. 1979 ni bilo mogoče odpraviti vseh posledic neurja. Krajevna skup-

nost in štab za civilno zaščito sta zato v soboto 3. 2. 1979 organizirala široko delovno akcijo, v kateri je sodelovalo preko 100 krajanov.

V akciji, v katero se je uspešno vključila SGP Slovenija ceste — TOZD industrija apna Kresnice in lastniki tovornih vozil in traktorjev, so krajan obnovili odvodnjavanje in posuli z gramozom približno 2,5 km cest.

Poleg navedenega so v omenjeni akciji krajan urejali zemljišče pod pokopališčem, kjer je zemeljski plaz resno ogrozil oporni zid pokopališča. Sama sanacija opornega zidu pa po vsej verjetnosti prerašča tako strokovne kot finančne zmogljivosti krajevne skupnosti, zato priča-

kujemo pomoč in sodelovanje širše družbene skupnosti. Akcija, ki se je pričela ob 8. uri zjutraj in je bila zaključena ob 16. uri, je ponovno dokazala, da je pripravljenost krajanov za sodelovanje v akcijah, ki so skupnega interesa in pomena.

Posebej gre pohvala TOZD industriji apna Kresnice, ki je prisluhnila težavam krajevne skupnosti, na območju katere deluje in tako samo potrdila, da sodi med tiste TOZD, ki dejansko žive s krajem.

Miro Vidic

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Razstava Ivana Kisovca

Na gradu Bogenšperk je razstavljal tov. Kisovec Ivan iz Jevnice svoja umetniška dela, slike iz naših krajev.

Grad Bogenšperk je prav primeren za podobne razstave, kot jo je pripravil v okviru občinskega praznika tov. Kisovec Ivan. Mlad, nadarjen slikar, njegovo delo ponazarja domače okolje, kjer živi in dela. Razstavo, ki je bila odprta 20 dni, je obiskalo več kot 500 obiskovalcev in se izreklo zelo pohvalno o našem slikarju, s katerim se ne more vsak kraj pohvaliti.

Do sedaj je deloval naš razstavljač že na več krajih, posebno pa se je uveljavil na odsluženju vojaške obveznosti v Mariboru, kjer je s svojimi slikami okrasil marsikateri prostor znotraj vojašnice še za bodoče rodove.

Tov. Kisovec tudi sodeluje v družbenopolitičnem življenju KS Jevnica, kjer živi. Ima velike ambicije in želje, vendar vseh ne more uresničiti, posebno so vprašljiva sredstva, s katerimi bi si lahko ustvaril pogoje za delo. Tov. Kisovec upa, da bo Kultuma interesna skupnost imela razumevanje za njegov razvoj in nadaljnje izobraževanje v umetniškem slikanju in upodabljanju naših lepih krajev.

Misli nas vodijo vedno v kraj, kjer živimo, tu se spominjamo naše preteklosti, preteklost je pa lahko tudi na sliki, zato se tovarišu Kisovcu toplo zahvaljujemo za take razstave ter želimo, da ostane pri nas v domačem kraju, kjer ima dosti motivov za svojo umetnost.

F. A.

Ob otvoritvi razstave Ivana Kisovca na Bogenšperku je spregovoril tudi predsednik krajevne organizacije SZDL Jevnica Avgust Fekonja.

OBVESTILO

Občinski odbor ZZB NOV Litija obvešča člane ZB NOV, da se za letovanje v Banjolah in Velikem Lošnju lahko prijavijo do 30. aprila 1979. Prijave posredujte na OO ZZB NOV Litija, Trg na Stavbah 1, kjer lahko dobite tudi ustrezne informacije.

Komisija za sprejem otrok v Vzgojno varstveni zavod Litija objavlja

V P I S

- dojenčkov (starost od 8 mesecev do 2 let) ter
- predšolskih otrok (starost od 2 let — 7 let)

za vstop v VVZ v šolskem letu 1979/80 v sledeče enote:

„Najdihojca“, Litija — Rozmanov trg
 „Kekec“, Litija — Ponoviška cesta 12
 „Graška Dobrava“, Litija — Bevkova cesta
 „Ciciban“, Šmartno — Ustje
 „Kresnička“, Kresnice — Kresnice 23/b

Vpis bo v mesecu marcu 1979 v prostorih uprave VVZ Litija, Rozmanov trg vsak dan razen sobote od 7. do 14. ure, ob ponedeljkih pa je možen vpis od 7. do 17. ure popoldan.

VVZ Litija

Društvo upokojencev Litija in Gabrovka

v a b i t a vse upokojence v občini Litija, da se vključijo v naša društva. Posebno vabimo starostne, invalidske, kmečke in družinske upokojence.

To vabilo velja za vse upokojence ne glede na čas upokojitve. Včlanjeni upokojenci imajo možnost, da zavarujejo sebe in svojega zakonskega tovariša za slučaj smrti.

Društvo upokojencev Litija ima uradne dneve vsako sredo in petek od 8. do 11. ure. Društveni prostori so odprti vsak dan od 16. do 20. ure razen torka.

ČIŠČENJE STEKEL

- čiščenje vseh vrst zasteklenih površin opravi hitro in kvalitetno
- opravljam vsa dela v zvezi s čiščenjem stekel pred tehničnimi prevzemi objektov
- čistim tudi okna in druge zasteklene površine na domu

Priporočita se
KORITNIK MAKŠ
 čiščenje stekel
 Cesta komandanta Staneta 17
 61270 Litija

IZ POSTAJE MILICE V JANUARJU

Vinjen zbil pešca

Š.J. je 15/1-1979 ob 18,10 vozil osebni avtomobil iz Šmartna proti Litiji pod vplivom alkohola. Na Grbinski cesti v Litiji je pri hiši št. 2 dohitel pešca P.D. in P.B., ki sta hodila po desni strani zunaj asfaltne površine po zglaženem snegu drug za drugim. Voznik je z vozilom oba zadel in ju zbil desno s ceste. Pri nesreči je pešec P.B. dobil hude telesne poškodbe, njegova žena P.D. pa lažje, medtem ko je na vozilu nastala materialna škoda za pribl. 3.000,00 din.

20 kršiteljev

Za hujše kršitve cestno prometnih predpisov smo sodniku za prekrške prijavili 20 kršiteljev, od tega je bilo kar 7 takih, ki so vozili pod vplivom alkohola.

Že zjutraj se je napil

Dne 3/1-1979 je bil S.Z. že zjutraj vinjen in je pri trgovini na Rozmanovem trgu kršil javni red in mir in se drzno vedel. S kršitvami ni hotel prenehati, zato se je preko dneva treznil na PM v posebnem prostoru.

Ni spal v svoji postelji

Dne 3/1-1979 ponoči pa je Š.T. prišel vinjen v samski dom na Rozmanovem trgu, tam kričal, žalil vse po vrsti in se drzno vedel. Razbijal je po vratih samskih sob in tako prebudil stanovalce. Ker ni kazal znakov umiritve, so ga pripeljali na postajo milice in mu preskrbeli tudi prenočišče.

Povratnik

S.Z. je bil močno vinjen tudi 8/1-1979 in je ob 1. uri razgrajal v samskem domu na Rozmanovem trgu in motil nočni počitek stanovalcev. Tudi tedaj za razgrajanjem ni bil pripravljen prenehati, zato je noč prespal na postaji milice, kjer mu je očitno zelo všeč.

»Telefonista« hitro odkrili

Dne 5/1-1979 je nek občan vztrajno med 20. in 21. uro telefoniral na postajo milice in poročal dežurnemu, da bo doma vse pobil „kot zajce“, vendar se ni in ni hotel predstaviti. Končno je bil ta anonimnež odkrit, ko je bil ravno v telefonski govorilnici pri Centromerurju v Litiji in je ponovno klical na postajo milice. Ugovotili so, da je to močno vinjeni M.F. Tudi miličnikom je povedal, da bo doma vse poklal in vztrajal pri svoji odločitvi. V nadaljnje preiščanje in treznitev smo ga dali v prostor za pridržanje. Drugi dan ni bil več takega mnenja. Pomagalo je.

Družbena samozaščita v prometu

ALKOHOL ŠE VEDNO NA DRUGEM MESTU

Iz poročila Postaje milice Litija ugotavljamo, da je alkohol med vzroki prometnih nezgod na drugem mestu. Kljub opozarjanju še vedno sedijo za krmili avtomobilov vinjeni vozniki.

Vozniki! Ne uživajte alkoholnih pijač, če vozite motorno vozilo. Zavedajte se, da ogrožate vse uporabnike javnih cest, posebno še otroke v prometu, sami sebe, svoje sopotnike in vaše premoženje.

V mesecu januarju izvršuje Oddelek za notranje zadeve

POROČILO o stroških Glasila občanov v letu 1978

Glasilo občanov izhaja mesečno v nakladi 5.100 izvodov. V letu 1978 je izšlo 11 števil Glasila občanov v skupni nakladi 56.100 izvodov.

Stroški izdajanja Glasila občanov so bili naslednji:

1. Tisk Glasila občanov	din 268.853,25
2. Dostava Glasila občanov	44.041,60
3. Slikovni material za GO	6.900,00
4. Avtorski honorarji s prispevki	44.898,35
5. Kilometrina	2.759,80
6. Sofinanciranje aktiva urednikov občinskih glasil Ljublj. regije	3.373,50
7. Materialni stroški ekspedita	279,95
Skupaj	371.106,45

Cena enega izvoda je bila 6,61 din.

Prepirljivec na vlaku

Dne 10/1-1979 v jutranjih urah so dobili na vlaku med železniško postajo Sava in Litija L.N., ki ni imel voznega lista, imel pa je ključ za odpiranje vrat na vlaku. Nesramno se je prepiral s sprevodnikom miličnikom, ki je bil poleg in ju žalil na vse mogoče načine. S predlogom za kaznovanje je bil poslan sodniku za prekrške, ki ga je kaznoval z zaporno kaznijo.

Za kaj so igrali?

V noči na 13/1-1979 so miličniki na stanovanju D.P. v Litiji dobili L.M., M.T., B.S., Š.S. in M.D., ki so igrali karte za denar. Ob nepričakovanem prihodu miličnika so hitro pobrali denar v žepe, vendar je na mizi pred njimi ostalo še 950,00 din, za katere so vsi trdili, da niso njihovi. Denar je bil s prijavo poslan sodniku za prekrške. Morda bo on ugotovil lastnika.

Čuden gost

Novoletno noč je družina M.H. praznovala kar doma. Ponoči jim je sreče prišel voščiti že vinjeni M.M. Postregli so mu z alkoholnimi pijačami, zato se je pri njih nekaj časa zadržal. Ko pa jih je zapuščal, ni pozabil na skrivaj vzeti ključa osebnega avtomobila, ki ga je lastnica imela na omari v kuhinji. Zunaj pred hišo je nato vozilo odklenil in se z njim odpeljal proti domu v Kresniški vrh, kamor pa ni prišel, ker se je prej zaletel in na vozilu povzročil precej škode.

Nad ženo se je znesel

3/1-1979 je bil res poseben dan, verjetno se je čutil še vpliv pravkar minulih novoletnih praznikov. Tako je popoldne prišel domov močno vinjen F.F. Vpil je nad svojo ženo, pri tem ni skopalil z neprimernimi izrazi, jo podil iz stanovanja in ker ni takoj „spokala“, jo je celo fizično napadel in jo lažje telesno poškodoval. Ko mu je žena končno ušla iz hiše, je v besu razbil stekla na oknih in potem skozi odprtine zmetal iz hiše njena oblačila in nekaj delov pohištva, nakar se je zaklenil v stanovanje in nadaljeval s kričanjem in grožnjami.

Na »delu« so ju prijeli

V noči na 14/1-1979 sta v Litijo prišla K.R. in K.M., oba doma iz bližnjega Zagorja ob Savi. Med potikanjem po Litiji sta se ustavila tudi pri blokhi na Ulici Luke Svetca. Takoj sta se lotila vloma v osebni avto, last B.J., odtrgala kljuko vrat in takoj prešla na drugo vozilo, last K.B., kjer jima je uspelo odmontirati akumulator. Tatvina se jima ni posrečila, ker so ju dobili delavci milice. Več bosta lahko pojasnila na sodišču.

Vreme v januarju

Letošnji januar je bil v Litiji zelo spremenljiv. Prvih osem dni je bilo vreme zelo hladno in se temperatura ni dvignila nad ničlo. Od osmega do 20. januarja je temperatura zelo nihala – od minus 8°C do plus 6°C. Od 20. januarja pa do konca meseca pa se temperatura ni spustila pod 0°C in je prevladovalo toplo vreme.

Najnižja temperatura je bila 7. januarja – 11°C (zmerjeno ob 7. uri zjutraj), najvišja pa 28. januarja + 12°C (Zmerjeno ob 14. uri). Poprečna temperatura ob 7. uri zjutraj je bila – 1°C, ob 14. uri pa + 1°C. Sončnih dni je bilo 6, oblačnih dni 18, snežilo je 5-krat, deževalo tudi 6-krat, delno oblačno pa je bilo 6-krat.

Obilno deževje ob koncu meseca je povzročilo tudi poplave v Litiji in naseljih ob Savi. Tako visoke Save, kot je bila 29. januarja, se ne spominjajo tudi najstarejši prebivalci Litije.

V prežnanstvo

Približno tako mrzel kot je bil letošnji januar, je bil tudi januar 1943. leta. Tega se prav gotovo najbolj spominjajo družine, ki so morale tedaj zapustiti svoje tople domove in brez vsega oditi v mrzlo in še bolj negotovo prežnanstvo; za večino dolgo več kot dve leti in pol.

V tistem času je okupator pripravil obsežno mobilizacijo slovenskih fantov, letnikov 1920 do 1924, za popolnitev svojih vrst, ki so se borile na mrzli severni in vzhodni fronti Evrope in na tleh vroče Afrike. Strahovite izgube, ki so mu jih prizadele zavezniške vojske, je hotel nadomestiti z ljudmi, ki jih pravzaprav ni priznal za državljane Reicha, a jih je kljub temu smatral za primerne, da jih mobilizira in prisili, da se zanj bojujejo. Veliko takih mladih fantov iz Štajerske je že v drugi polovici leta 1942 mobiliziral in jih vključil v enote obeh front, mnogi od njih so tam tudi za večno ostali... Enako usodo je namenil tudi fantom iz naše in drugih občin Gorenjske, kjer se je mobilizacija nekoliko zavlekla tudi zaradi naglega razvoja narodno osvobodilnega gibanja.

Toda načrt mobilizacije za Gorenjsko, kamor je spadalo tudi litijsko področje, se okupatorju ni posrečil, vsaj ne v celoti. Osvobodilna fronta je za nameravano mobilizacijo pravočasno zvedela in pokrenila akcijo, da se načrt mobilizacije slovenskih fantov v nemško vojsko spremeni v korist povečanja števila borcev enot NOV. Osvobodilna fronta je po terenu skupaj z enotami NOV takoj organizirala prostovoljni odhod mobiliziranih fantov namesto v nemško vojsko, v partizane. Odbori OF litijskega okrožja so z Zasavskim bataljonom takoj stopili v akcijo. Politični aktivisti so s sodelavci OF-ilegalci po terenu zbrali imena vpoklicanih fantov v nemško vojsko. Stopili so z njimi v stik in jih opozorili na njihovo narodno zavest in kam vodi njihova dolžnost.

Večina predvidenih mobilizirancev v nemško vojsko se je brez pomiselnja že pred tem odločila za v partizane. Mnogi od njih so bili že od vsega začetka narodno-osvobodilnega gibanja z njim povezani in sodelovali z aktivisti OF. Po vsem tem niti ni bilo težko izpeljati akcije, določene od vodstva OF in preprečiti okupatorju novačenje slovenskih fantov v nemško vojsko. V izvedbi te akcije so se zelo izkazali terenski odbori OF Jevnica, Kresnice, Litija in Šmarska okolica, Senožeti, Ribče, Vače in Šentlambert. Že v samih pripravih so se predvideni mobiliziranci v nemško vojsko združevali v skupine, se oboroževali in se pripravljali za prostovoljni odhod v partizane. Večina njih je v noči 9. na 10. januar odšla v Zasavski bataljon. Resnica je, da vseh ni bilo mogoče zajeti, nekaterih pa ne prepričati za odhod v partizane. Marsikdo je odšel v nemško vojsko. Mnogi od njih so kasneje spoznali svojo zmoto, in ko so prišli na dopust,

poiskali zvezo s sodelavci OF in se priključili brcem NOV.

Da bi zavarovali svoje domače pred represalijami okupatorja, so ga nameravali ukaniti z izmišljeno prisilno mobilizacijo, rekoč, da so jih odpeljali oboroženi partizani. Žal ta ukana tedaj ni bila dovolj prepričljiva za okupatorja, zlasti za njegove politične veljake in gestapo. Na vsak način so hoteli oprati sramoto za neuspelo mobilizacijo in se odločili, za opozorilo drugim, za maščevanje. Na predlog izpostave gestapa v Litiji je politično vodstvo (KDS – poveljstvo varnostne policije in varnostne službe. Op. P. J.), ki se je nahajalo na Bledu, odobrilo aretacijo vseh družin z njihovimi člani, katerih sinovi se niso odzvali pozivu mobilizacije v nemško vojsko. Dne 14. januarja so pripadniki orožništva in policije z vseh postojank tega področja pod vodstvom gestapa potrkali na vrata označenih domačij in v zgodnjih jutranjih urah prebudili njihove družine. V zelo kratkem času 30 minut so se morali za silo napraviti in vzeti s seboj le oblačila na sebi in osebno popotnico. Vse njihovo premoženje pa je bilo zaplenjeno v korist nemške države. Izvajalci aretacij se niso ozirali na stare in onemogle, niti na otroke. Vse aretirane so odpeljali v litijske zapore, nato pa po kratkem postanku v zbirno taborišče za izselitev v Goričane pri Medvodah.

Dne 1. februarja 1943 je šef štaba za preseljevanje v Radovljici, dipl. ing. Nimpfer, izdal nalog za preselitev aretiranih družin, v katerem je med drugim navedeno:

1.

„... V prilogi vam pošiljam zaključne liste o transportih onih oseb, ki so bile 20. 1. 1943 od komandanta varnostne policije iz preselitvenega taborišča Medvode premeščene v taborišče Neuhausen pri Passau in Scherding ob reki Inn.

O razpolaganju komandanta varnostne policije in varnostne službe na zasedenih območjih Koroške in Kranjske, z dne 23. junija 1942. Zl.: IV B-19.697/43, je premoženje dotičnih oseb smatrati državi sovražno in se zapleni.

Poslano: Vsem pristojnim uradom na znanje in nadaljnjo obravnavo...“

V izgnanstvo je tedaj moralo iz področja, ki ga obsega sedanja občina Litija, okrog 30 družin z okrog 150 osebami. Izognilo se mu je 9 družin s 44 osebami, v glavnem iz jevnike in kresniške okolice, ki so pobegnile v gozd. V gozdu pod Jančami so si organizirale taboriščno življenje, za zavarovanje pa so skrbeli borci Zasavskega bataljona.

2.

Več fantov izgnanih družin je vzpostavilo zvezo s svojci v domačem kraju. Na ta način se jim je posrečilo na skrivaj vrniti v domači kraj in oditi v partizane. Večina izgnancev pa se je vrnila šele po osvoboditvi, po dolgih dveh in pol letih.

Opombe:

1. IZDG Ljubljana, fsc. urad za utrjevanje nemštva, zaključna lista izgnancev,
2. Litijski zbornik NOB, str. 164: Jože Štok-Korotan, Usahle domačije.

SVET ZA PREVENTIVO IN
VZGOJO V CESTNEM PROMETU
PRI SOB LITJA

PISMO ZDRUŽENEMU DELU OBČINE LITJA

Vzbuditi raziskovalno dejavnost

Koncem meseca januarja 1979 je občinska raziskovalna skupnost Litija posredovala delovnim organizacijam v naši občini posebno pismo Raziskovalne skupnosti Slovenije, s katerim le-ta želi vzbuditi v delovnih organizacijah potrebo in pripravljenost za vključevanje raziskovalne in razvojne dejavnosti v pripravah na novo srednjeročno plansko obdobje.

Individualni poslovodni organi, družbeno politične organizacije in samoupravni organi naj bi temu posvetili potrebno pozornost, saj vsebuje temeljne misli, brez katerih si ne moremo zamisliti uspešnega vstopa v predplansko obdobje.

Pismo republiške raziskovalne skupnosti Slovenije opozarja na pomen in vlogo raziskovalnih organizacij, katerih delo je dolgotrajno, saj normalni cikel dozorevanja uporabne inovacije traja pet in več let, zato je ustrezna organiziranost in planiranje raziskovalnega dela izrednega družbenega pomena. Nadalje navaja prednosti lastnega razvoja v primerjavi z nakupom tuje tehnologije, ki delovno organizacijo postavlja v odvisnost od tujega partnerja.

Poudarjena je nujnost organiziranja raziskovalnega in razvojnega dela v sleherni delovni organizaciji in ugotovitev, da v tej dejavnosti zaostajamo. Delovne organizacije poziva, naj v teku sedanjih priprav na novi srednjeročni plan razmislijo o svojem razvoju in

inoviranju proizvodnje z vključitvijo raziskovalnega in razvojnega dela, ki naj bo usklajeno in povezano z razvojem na področju dela in družbe nasploh.

Delovnim organizacijam, ki nimajo organizirane lastne raziskovalne in razvojne dejavnosti, obljublja RSS vso pomoč preko občinske raziskovalne skupnosti, ki jim novi Zakon o raziskovalni dejavnosti daje vse večjo veljavo. Občinske raziskovalne skupnosti naj bi delovnim organizacijam nudile pomoč pri oblikovanju in usklajevanju raziskovalnih in razvojnih programov in pri povezovanju z raziskovalnimi organizacijami.

Občinska raziskovalna skupnost pa bo svojo funkcijo lahko opravljala le na osnovi tesnih stikov z delovnimi organizacijami ob spoznavanju resničnih raziskovalnih in razvojnih potreb in usklajevanju ter povezovanju le-teh v kompleksnejše programe kot elemente razvoja v občini.

Pridružujemo se pozivu RSS z željo, da bi delovne organizacije takoj pristopile k definiranju raziskovalnih in razvojnih programov, ki bi jih oblikovali skupaj z ORS na osnovi osebnih stikov v prihodnjem obdobju.

PREDSEDNIK SKUPŠČINE ORS
LITJA

Marijan Kokalj

Z OSNOVNE ŠOLE LITJA

Šola živi tudi med počitnicami

Vzgoja je aktiven proces, v katerega se vključujeta posameznik in skupnost. Kakovost vzgojnega procesa je v največji meri odvisna od razmer in naporov, ki jih organizirata in vlagata posameznik in družba.

Zavod SRS za šolstvo organizira vsako leto v zimskih počitnicah seminarje za učitelje po regijah (prometna vzgoja, zdravstvena vzgoja, tehnična kultura, mala šola, predmetne skupine, usmerjeno izobraževanje, literarna glasila in drugo), kajti sproti je potrebno slediti novim pedagoškim spoznanjem.

Učitelji Osnovne šole Dušan Kveder-Tomaž Litija so poleg tega prisostvovali tudi predavanju tov. Umeka iz Zavoda SRS za šolstvo, OŠ Ljubljana o motiviranosti in spodbujanosti posameznika in skupnosti pri učenju. Šibkejši kot je človek, manj samozavesten, pomanjkljivo umsko in moralno razvit, bolj ga je treba vzpodbujati, da vztraja, dokler ne doseže cilja.

Učitelji so prvi teden počitnic po določenem tedenskem načrtu nalog, ki je vseboval strokovno izpopolnjevanje in zasedanje samoupravnih organov, aktivno delali. Sestali so se aktivni po predmetnih skupinah v občinskem merilu. Pregledali so tudi usklajenost učnih načrtov pri posameznih razredih in urejali razredno administracijo. Sestal se je aktiv učiteljski 1. razredov in vzgojiteljic male šole iz VVZ Litija.

Samoupravno delo je potekalo na zboru delavcev, na drugih samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah.

Na zboru delavcev sta bila predhodno obravnavana zaključni račun za leto 1978 ter letni delovni program šole. Letni program dela podrobno opredeljuje: delovne možnosti šole, organizacijo dela šole, delo samoupravnih organov in sodelovanje z družbenim okoljem, program dela strokovnih organov in drugih služb na šoli, letni program prostovoljnih dejavnosti učencev, društev in klubov in delovne naloge pedagoških in drugih delavcev v okviru 42-urnega tednika.

Zbor delavcev se je tudi odločil, da bo poiskal rešitev za boljše ogrevanje stare šole na Rozmanovem trgu s prikličitvijo na skupno kotlovnico, ki bi se gradila za potrebe Rozmanovega trga in novega poslovnega centra.

Za učence je šola načrtovala zimsko šolo smučanja na Trebeljevem: — prvi teden tečaj za učence 5. razredov, — drugi teden rekreativno smučanje za vse ostale učence.

Snežni pogoji pa niso omogočili več kot nekaj dni zimskega veselja.

Šola je bila pripravljena organizirati tudi varstvo otrok, vendar sta se prijavila le dva, kar pa je premalo.

Vse te aktivnosti silijo pedagoga, da ostane vedno mlad, da razume mladino takšno, kakršna je: iskajoča, vedra, zagnana, pa tudi svojevlečna. Mladim je potrebno krepiti življenjski optimizem, jih spodbujati in jim vlivati samozaupanje.

Eli Komotar

Uspešna akcija dedka Mraza

Tudi v letu 1978, kakor že nekajkrat prej smo v naši občini na osnovi enotnega pristopa uspešno izvedli praznovanje dedka Mraza, noveletna praznovanja in enotno obdaritev za vse otroke ne glede na njihov socialni položaj. Malokatera občina v Sloveniji se lahko pohvali s takšnim načinom, kljub temu, da si ponekod za tako akcijo močno prizadevajo.

Poleg enotnih daril smo za doživetja najmlajših poskrbeli še z risanimi filmi neutrudnega mornarja Popaja, večnega šalivca Charlija Chaplina, lutkovnimi predstavami ter igrkami o dedku Mrazu na vseh osnovnih šolah in vrtcih.

Seveda bi lahko ob takih prilikah naš program v bodoče še popestrili, če bi z akcijo pričeli dovolj zgodaj. Akcija bi bila prav gotovo uspešnejša, če bi k njej resneje pristopili tudi drugi občani in delovni ljudje in ne le člani pripravljalega odbora za organizacijo noveletnih praznovanj in dedka Mraza.

FINANČNO POROČILO PRAZNOVANJ IN DEDKA MRAZA

V pojasnilo k finančnemu poročilu naj omenim nekaj zadev: Na osnovi samoupravnega sporazuma združenih sredstev je bilo nabavljeno 3022 daril v vrednosti okoli 90,00 din za vse otroke v občini od prvega leta starosti pa do 4. razreda, 537 vrednostnih bonov za otroke delavcev iz drugih občin oz. republik, ki združujejo delo v naši občini, ostanek sredstev pa je namenjen za nabavo kolektivnih daril za šoloobvezne otroke od 5. do 8. razreda.

Vse navedene delovne organizacije in skupnosti so obveznosti, to je 120,00 din na zaposlenega, poravnale pravočasno, razen Slovenija ceste—TOZD IAK Kresnice, Zdravstveni dom Litija in Predilnica Litija razliko 23.800 din. Te delovne organizacije bodo sredstva nakazale po zaključnem računu.

Š.J.

PRIHODKI:

Lekarna Kamnik	600,00
OŠ M. Borišek	1.800,00
SKSS Litija	1.680,00
Obč. sindikalni svet	360,00
Postaja milice Litija	1.200,00
OK SZDL	600,00
OŠ Šmartno	6.000,00
KZ Litija	9.000,00
OK ZSMS	240,00
Lesna ind. Litija	63.840,00
OŠ Litija	10.560,00
VVZ Litija	4.560,00
DU Litija	1.080,00
Rdeči križ	120,00
Gradmetal Litija	49.560,00
Tisje Črni potok	4.680,00
Kovina Šmartno	9.000,00
OK ZKS Litija	240,00
Gost. podjetje Litija	5.400,00
Sob Litija	8.760,00
Centromerur Litija	4.800,00
Mizarstvo Litija	2.640,00
Predilnica Litija	119.000,00

SIS Litija	1.440,00
KZ Gabrovka—Dole	23.520,00
Mesarija Šmartno	4.800,00
OŠ Gabrovka	3.300,00
PKT Litija	480,00
Ind. usnja Šmartno	75.960,00
SKUPAJ PRIHODKI:	419.660,00

ODHODKI:

provizija bančna	38,60
dopisnice	6.975,00
taksa za registracijo	
društva	24,00
nagrada dedkom Mrazom	4.550,00
znamke	1.976,50
predvajanje risank	6.173,20
darilni boni	48.350,00
igračke	271.939,55
kritje stroškov	
OO ZSMS za izvedbo	
iger	9.800,00
razni stroški	1.442,00
SALDO:	68.391,15

IZ KMETIJSTVA

Iz novega zakona o združevanju kmetov

Novi zakon o združevanju kmetov prične veljati 13. februarja letos. Obstoječe kmetijske zadrage pa bodo morale prilagoditi svojo organizacijo in uskladiti svoje samoupravne akte s tem zakonom v rokih, ki jih določijo s svojimi programi, najpozneje pa do 13. februarja 1980. Z veljavnostjo novega zakona preneha veljati tudi dosednji zakon o združevanju kmetov iz leta 1972.

Novi zakon je usklajen z ustavo in zakonom o združenem delu in ne ureja samo kmetijskih zadrug, ampak uvaja še vrsto drugih oblik združevanja kmetov in skuša opredeliti položaj kmeta kompleksno. Pri tem izhaja iz ustavnega stališča, da ima kmet na podlagi svojega dela v načelu enak položaj in v osnovi enake pravice in obveznosti kot jih imajo delavci v združenem delu z družbenimi sredstvi.

Zakon omogoča kmetom polno zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, predvideva pa tudi možnost skupnega zavarovanja zoper škodo, ki nastaja v kmetijski proizvodnji.

V tem sestavku bi razčistili pojem združenega kmeta, kakor ga opredeljuje Zakon o združenem delu in naš novi zakon.

Združeni kmet je tisti kmet, ki se skupno z drugimi kmeti v zadrugi dogovori za določeno kmetijsko proizvodnjo, trajneje združi za potrebe te skupne proizvodnje svoje delo in praviloma tudi zemljišča in druga sredstva, deli z zadrugo dohodek in rizik glede na to, koliko je z delom in sredstvi k dohodku prispeval in podpiše samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev kmetov in delavcev v zadrugo. Pri tem pa je treba pravilno pojmovati, kaj pomeni združevanje zemljišč in drugih sredstev. Dejansko pomeni to le angažirati svoje posestvo in druga sredstva za pogodbeno določeno skupno proizvodnjo. Združeni kmet prideluje torej pridelke za skupno proizvodnjo sam na svojem posestvu kot dosedaj. Lahko pa se iz razlogov ekonomike in racionalnosti dogovori z enim ali več drugimi kmeti za fizično združevanje sredstev, tudi zemljišč, pri čemer pa zadrži vsak udeleženec lastninsko pravico na sredstvih, ki jih združuje. V ta namen lahko ustanovijo taki kmetje skupnosti na podlagi pogodbe.

Nadalje je lahko združeni kmet po novem zakonu član ali kooperant zadrage.

Razlika med članom in kooperantom pa je v naslednjem: združeni kmet postane član zadrage, če podpiše samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev kmetov in delavcev v zadrugo, kar mu omogoča, da odloča skupaj z delavci v zadrugi enakopravno o vseh zadevah zadrage, kar pomeni, da postane zadruga njegova delovna organizacija, nadalje vplača ob vstopu v članstvo delež v določenem denarnem znesku, če tako določa samoupravni sporazum o združevanju in obvezno jamči po novem zakonu za obveznosti svoje zadrage. V sporazumu pa morajo biti obvezno določene prednostne pravice, ki jih imajo člani pred kooperanti, kot pravica do kreditov, prevzema pridelkov, oskrbe z reprodukcijskim materialom in podobno.

Za razliko od članov zadrage pa kooperanti sklenejo z zadrugo le pogodbo o trajnejšem gospodarskem sodelovanju, nadalje ne odločajo o vseh zadevah zadrage, temveč le o zadevah, v katerih sodelujejo z njo, ne plačujejo članarine in tudi ne jamčijo za obveznosti zadrage, ker zadruga pač ni njihova lastna organizacija.

Nova je tudi določba, s katero posega zakon na področje gozdarstva. Do sedaj so bili lastniki gozdov, ki imajo status kmeta avtomatično člani temeljne organizacije kooperantov v gozdarstvu. Novi zakon pa določa, da članstvo v gozdarskih obratih za kooperacijo ni več obvezno, ampak je prostovoljno. Še naprej pa ostaja gospodarjenje z gozdovi skupno kot to določa ustava in tako zakon določa, da veljajo sklepi na področju gozdarstva tudi za tiste kmete, ki niso izkoristili svoje ustavne pravice do članstva in s tem do odločanja. Vendar pa imajo tudi taki kmetje v obratu za kooperacijo pravico, da dajejo predloge, ki jih mora obrat obravnavati in o svojih stališčih kmete — nečlane obveščati.

V naslednjem sestavku pa bo govora še o drugih oblikah združevanja kmetov, o odločanju v kmetijskih zadrugah in drugih oblikah združevanja in o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka s stališča posebnosti glede na novi zakon.

Lenka Dientel

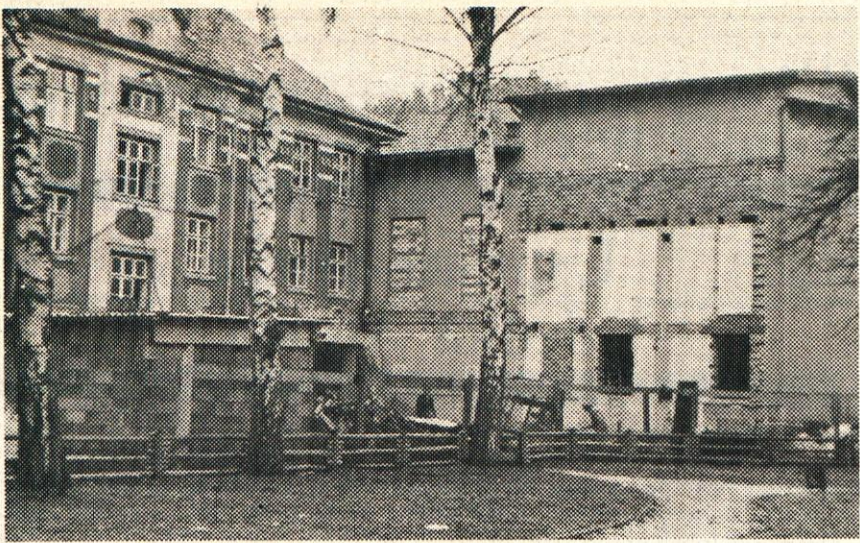

Kako hitro gre čas naprej. Kmalu bosta minila dva meseca, odkar nas je obiskal dedek Mraz. Veselje naših najmlajših ob njegovem prihodu je zares veliko. Sedaj pa že trka pomlad na vrata in kmalu se bodo pričele priprave že na prihod novega dedka Mraza. Res hitro gre čas naprej. Foto: Zofka

Nova proga

SAP predvideva podaljšanje avtobusne proge od 1. 4. 1979 naprej do Bogenšperka, in to ob sobotah z dvema podaljškom. Odhod iz Litije bo ob 15.15, Tisje 16.27 Bogenšperk 16.36, povratek ob 16.46, Tisje 16.54 in ob 17.15 v Litijo. Drugič ob 21.12 iz Litije s prihodom v Bogenšperk ob 21.31 in povratkom ob 22.02 ter s prihodom v Litijo ob 22.24. Ob nedeljah predvidevajo tri vožnje, in to:

Litija	9.15	13.15	19.15
Tisje	—	13.27	—
Bogenšperk	9.31	13.31	19.31
Tisje	9.51	13.51	19.51
Litija	—	13.59	—
Litija	10.15	14.15	20.15

Boljši pogoji za kulturno dejavnost na Stavbah. (Foto: Zofka)

REKREACIJSKA VADBA

URNIK VADBE V TELOVADNICAH

TKS Litija tudi v letu 1979 organizira telesno vzgojo za predšolske otroke in rekreacijo za starejše občane.

Urnik vadbe v telovadnicah je naslednji:

TELESNA VZGOJA PREDŠOLSKIH OTROK:

Litija — telovadnica na Bevkovi ulici:

Torek: od 17. do 18. ure — od 2 do 4 let otroci vadijo skupno s starši, od 4 do 7 let otroci vadijo samostojno

Litija — telovadnica na Levstikovi ulici:

Ponedeljek: od 17. do 18. ure — od 4 do 7 let

Sreda: od 17. do 18. ure — od 2 do 4 let

Smartno:

Ponedeljek: od 17. do 18. ure — od 4 do 7 let

Četrtek: od 17. do 18. ure — od 2 do 4 let

REKREACIJA:

Litija — Levstikova ulica:

Torek: od 19.30 do 21. ure — nad 35 let ženske

Sreda: od 18. do 19.30 — do 35 let ženske

Torek: od 18. do 19.30 — do 30 let moški

Četrtek: od 19.30 do 21. ure — nad 30 let moški

Smartno:

Ponedeljek: od 19. do 20. ure — moški

Torek: od 19. do 20. ure — ženske

Karneval 79

Litijski turistični delavci so v polnem delovnem zagonu. Pred nami je pustni čas in s tem tudi največja litijska turistična prireditev — KARNEVAL. 22. je po vrsti in ima delovni naslov ODBITI (odpisani birokrati). Letošnja gosta na karnevalu bosta Zlatko Šugman in Janez Hočevnar-Rifle.

V nedeljo, 25. februarja, bomo v organizaciji Turističnega društva Litija pripravili že 22. karnevalsko prireditev. Letošnja delovna tema je posvečena problemom birokracije, s katero smo še vedno preveč okupirani. Se z njo več ali manj vsakodnevno srečujemo in iščemo rešitve iz tega začaranega kroga. Kakšno odrešilno pot bo pokazal karneval, bomo videli in slišali v zaključni karnevalski točki. Rešitve, nakazane na dosedanjih karnevalskih prireditvah, so se v veliki meri tudi uresničile. Vendar bo letos mnogo težje, zato je tudi tema neizmerno trdoživa. Izkušnje dosedanjih pustnih prireditev nas uče, da doslej še nismo naleteli na tak trd oreh, da ga ljudska domišljija in domiselnost ne bi strli. Prav vedno širše vključevanje delovnih ljudi in občanov v organizacijske tokove in v karnevalsko povorko, vedno znova kvalitetno dviga prireditev in dokazuje, da je postala prireditev občine litijska in ne več samo prireditev Turističnega društva. Seveda je še vedno in to bo tudi v bodoče, da dajejo ton turistični delavci, ki vlagajo ogromno prostega časa v organizacijo karnevala. Majhna številka jih je, 15 do 20, ki pa se na dan prireditve zviša na 200 do 250 ljudi, ki hodijo na

organizacijo karnevala. Ogromno za slug in ogromno dela v karnevalski uspeh vlagajo amaterske skupine, naj bo to v OZD, KS ali zbrane okrog posameznikov, ki že mesece pred samo prireditvijo razmišljajo o ideji, s katero se bodo predstavili v karnevalski povorki in ki zadnji teden ali dva, ko prihaja do njene realizacije, zahteva od njih polno angažiranje.

Tudi v letošnjem letu prireditelji pričakujejo in vabijo k sodelovanju čim večje število skupin. Zanje so pripravljene bogate nagrade v višini 15.000,00 din. Seveda vabijo tudi vse občane, da se s svojo domiselnostjo vključijo tako v organizacijo kot tudi zaključno karnevalsko prireditev, kar naj še podkrepi splošno litijski značaj prireditve.

Poskrbljeno je tudi za novost — lutkico „karnevalček“, ki naj pri vstopni zamenja tradicionalno značko.

M.K.

BODICE

— Prejšnji mesec so prišli v Litijo na razgovor predstavniki Metalke in se s predstavnikoma Kovine pogovarjali o poslovnem sodelovanju. Delegacija Metalke je bila 3-članska, sestavljali pa so jo tov. Medved, tov. Merjasec in tov. Volk. Za predstavnika Kovine je bil to koristen obisk, lahko pa tudi malo nevaren...

— Stane Volk je ostal brez zob. Sredi zime smo, volk pa je brez zob...

— Tako je, če preveč stokamo. Lani novembra bi za vodo v Litiji dali zlato, letos januarja pa bi dali zlato za to, da je ne bi bilo...

— Lipa ni navadno drevo. Slovenci jo sploh častimo, posebno pa tisto, ki smo jo obdali z lepim venčkom smeti in odpadkov...

— Prebivalci Stavb so ob januarski povodnji imeli kopalne bazene kar v kletih. Ko pa je voda odtekla, imajo blatne kope, ki so tudi zdravilne...

Adaptacija dvorane na Stavbah

Decembra lani je TOZD Gradmetal pričel z adaptacijo dvorane na Stavbah, s čimer bomo Litijani pridobili nekaj več možnosti za kulturno dejavnost.

Z adaptacijo dvorane bo urejen gledališki oder z dvorano, sanitarije, garderobe, ogrevanje in vhodni prostor. Vrednost del je 5.842.034 din, sredstva pa so zagotovljena iz naslednjih virov: 1.943.000 din bo prispevala Kulturna skupnost Slovenije, 299.034 din občinska kulturna skupnost, bančni kredit je 2.800.000 din, izvajalec del pa je prispeval 700.000 din kredita. Navedena dela bodo opravljena v okviru I. faze obnove dvorane na Stavbah, dokončna adaptacija pa bo izvedena z II. fazo.

Seveda pa s tem potreb za kulturno dejavnost v Litiji še zdaleč ne bomo rešili. Kulturni center s kinogledališko dvorano, razstavnim prostorom in drugimi potrebnimi prostori, ki ga načrtujemo v okviru programa III. občinskega samoprispevka, bo nedvomno zapolnil tudi ostale vrzeli, ki jih imamo v Litiji oz. v občini na tem področju.

NOVICE IZ KULTURE

FILMSKI KAZIPOT

— Medtem ko januarski in februarjski spored nista prinesla nič posebnega, tega ne moremo trditi za marec, ko nam bodo zavrteli kar pet filmov. Prva dva tedna bodo med obiskovalci najbrž prevladovali otroci, saj si bodo lahko ogledali prvi in drugi del italijanskega pustolovskega filma „Sando-kan“. Sredi marca je na sporedu ameriška drama „Doživljaji brisalske oken“, ki je primeren le za zrele gledalce, zato ga šolarjem ne priporočamo. Do konca meseca bodo prišli na svoj račun še ljubitelji kavbojk („Dvoboj na Missouriju“), zadnji pa bo na vrsti španski film „Prodajalka vijolic“, ki bo najbrž privabil precej ljubiteljev glasbenih filmov; priporočamo ga tudi učencem višjih razredov osemletke.

KONCERT OKTETA „GALLUS“

— V prvi polovici januarja je priredil v Valvazorjevi knjižnici na Bogenšperku celovečerni koncert oktet „Gallus“ iz Ljubljane; njegovo petje je navdušeno spremljalo okrog 50 ljubiteljev zborovske glasbe. Ansambel je nastopil brezplačno, v našo občino pa

ga je povabil odbor za obnovo gradu Bogenšperk.

RADI JIH POSLUŠAJO

— Od vseh pevskih ansamblov v občini je „Šmarski oktet“ najbolj reden gost doma „Tisje“ v Črnem potoku. Pred kratkim je znova obiskal člane domske skupnosti ter jih razvedril z domačimi skladbami; za vezno besedilo pa je poskrbela recitatorka „Zvončka“ Lijana Zaman.

PRVIČ V ŠMARTNEM

— Učenci litijske glasbene šole so doslej prirejali poletne in letne nastope vedno v Litiji, v letošnjem januarju pa so se odločili za Šmartno. V avli šole je nastopilo 27 posameznikov, ki se učijo klavir, harmoniko, flauto in klarinet, spored pa so pripravili glasbeni pedagogi prof. Helena Hren, Franc Lipičnik, Marija Gregorc ter Selma in Jože Dobravec. Prireditve, ki jo je spremljalo blizu 100 poslušalcev, je zaključil harmonikarski orkester, ki je pod vodstvom Jožeta Dobravca zaigral tri skladbe.

Boris Žužek

PUSTI, PUSTI, KRIVIH UST

Že nekaj si je človek poizkušal pridobiti rodovitnost in srečo z dejanji, o katerih je mislil, da lahko z njimi odžene zle duhove ter si pridobi naklonjenost dobrih. Kot poljedelec in živinorejec je imel stalno na umu rodovitnost zemlje in živali. In iz tega izvirajo mnoge šege in navade. Tako je središče predpomladnega „čaranja“ plodnosti pust s svojimi šegami.

PUST — ime prihaja od mesopust, ker so v starih časih od tega dne do velike noči opustili ne le uživanje mesa, marveč tudi beljenje z mastjo, celo v drugi posodi so kuhali.

Pustni čas je razdobje veseljačenja po vsej Evropi že od nekdaj. To hrupno norjenje z mnogo jedače in pijače pa izvira iz pradednega odganjanja škodljivih sil, vladajočih v zimi, ter iz čaranja rodovitnosti v prebujajoči se zemlji.

V dneh pred pustnim torkom so nastopale v naših vaseh že nekaj razne našemljene, zakrinkane postavbe, prirejajoče burkasto šaljive prizore. In to daje slutiti skriti prvotni smisel, iz katerega so te osebe in nastopi v davnini vzniknili. Maske, šeme so pri vseh ljudstvih sveta razširjena oblika človekovega nastopanja z različnimi skrivnostnimi nameni. Človek si nadene krinko zato, da skrije svoj obraz, svoje pravo bistvo, ali pa, da se skrije pred duhovi, da predstavlja razne duhove, ki jih nato sam uničuje kot škodljivce, ali pa v maski teh duhov skuša magično pospeševati rodovitnost, srečo.

Maske so se v slovenskem ljudskem

življenju najbolj ohranile prav v pustnem času v zvezi z različnimi nastopi. Tako so na Dravskem polju znani KORANTI, v Cerknem LAUFARJI, v Dobrepoljanah na Dolenjskem so „TA LEPE MASKARE“. Povsod po Sloveniji pa hodijo maskare ali šeme.

Na rodovitnost so želeli ljudje vplivati tudi z obilno in dobro hrano. Zato so še danes v navadi posebna jedila za pust:

krofi, flancati, svinjska glava, suho svinjsko meso, zelje in repa.

Pa danes? Saj veste, kako je ob pustu. Našesimo se, rajamo... Smo vse tisto, kar drugače nismo in ne moremo biti. Zato lahko rečem, da je pust najveselejši dan v letu. Nanj posebno težko čakajo otroci. Razveselimo jih z domiselnimi maskami!

Pust je tu. Našemili se bomo. Vsak po svoje. Za pusta — Pust!

Mojca L.

glasilo občanov

Ustanovitelj: Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Litija. Ureja uredniški odbor: Tine Brilej (glavni in odgovorni urednik), Slavko Urbic, Lojze Kotar, Mojca Lebinger, Zofka Hauptman, Branka Nefat in Miro Kaplja. Prilogo glasila ureja: Branka Nefat (glavni in odgovorni urednik), Ruža Urbanc, Mari Merzelj, Karlo Lemut in Miro Vidic. Predsednik časopisnega sveta: Slavko Pungercar. Tehnično urejanje in priprava za tisk: BEP—Ljubljanski dnevnik. Tisk: Ljudska pravica. Naslov uredništva: Litija, Trg na Stavbah I, p. p. 6. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno na dom.

Obveščam cenjene stranke, da smo začeli izdelovati MOŠKE HLAČE

BRILEJ ŽANKA — ROGOŠIČ
modni salon
61270 Litija,
Rozmanov trg 25
Telefon 88-309

Sprejem vaje; prošnje pošljite do 15. junija 1979

emona centromerur

graditelji, kmetje, obrtniki
šest različnih strojnih operacij
na HOBI-S-78

BLAGOVNICA V LITIJ